

ČASOPIS SPOLKU OBČANŮ ČESKÉHO PŮVODU SARAJEVO
ČASOPIS UDRUŽENJA GRAĐANA ČEŠKOG PORIJEKLA SARAJEVO

česká beseda

SARAJEVO

ROČ
GOD X

LEDEN - PROSINEC
JANUAR - DECEMBAR

ROČNÍK
GODINA 2007

IZLOŽBA “KREATIVNOST U SLOBODNO VRIJEME”

REPRINT
ČEŠKIH
NARODNIH
PJESAMA

Poštovani prijatelji!

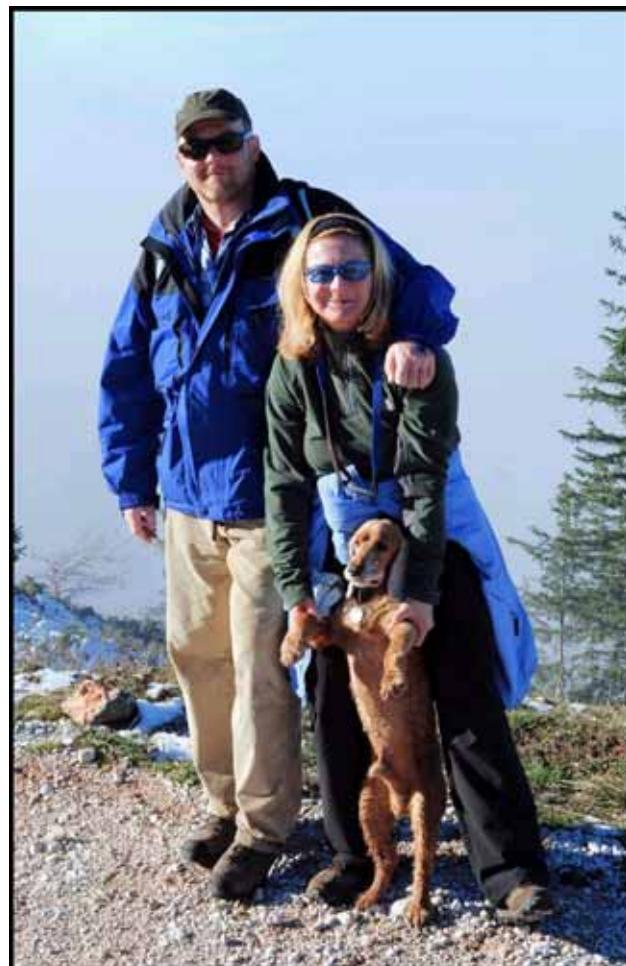
2007. godina je uveliko za nama. U ovom prvom broju Godišnjaka, časopisa Česke besede Sarajevo, u malo izmijenjenoj formi pokušali smo objediniti rad Udruženja tokom protekle godine.

Naš plan rada u potpunosti smo realizovali. Sva značajnija događanja donosimo na stranicama koje su pred vama.

Zahvaljujemo nj.e. Jiřiju Kuděli, amba-sadoru Češke Republike u BiH, na razgovoru o njegovom životnom putu, razmišljanjima i dojmovima iz boravka u Sarajevu, koji objavljujemo u ovom broju. Sa zadovoljstvom smo prisustvovali svim manifestacijama koje je organizovala Ambasada Češke Republike u proteklom periodu. To je i nama bila izvanredna podrška u radu, tako da smo i bez prostorija za rad i sa jako skromnim finansijskim sredstvima, ali sa puno ljubavi i truda, uspjeli biti aktivni tokom cijele 2007. godine.

U dodatku koji objavljujemo u okviru Godišnjaka, podsjećamo vas na dva najznačajnija događaja koja smo organizovali povodom desetogodišnjice od Obnoviteljske skupštine Udruženja, uz napomenu da smo sve zabilježili i na video zapisu. Internet stranica će biti dopunjena i ovim aktivnostima.

*Predsjednica Udruženja:
Jovanka Manzalović Šalaka*

KULTURA ZA ZAJEDNIŠTVO I SURADNJU

U ovom broju donosimo:

**KULTURA ZA ZAJEDNIŠTVO I
SURADNJU,**

DOGAĐANJA,

IZ ČASOPISA NAŠIH KRAJANA,

I JOŠ PONEŠTO...

Veleposlanik Republike Češke u Bosni i Hercegovini pan Jiří Kuděla rado se odazvao molbi «Česke besede» Sarajevo da nas upozna sa svojim životnim putem, razmišljanjima i dojmovima iz boravka u Sarajevu.

Pan Jiří Kuděla rođen je 1960.g. u Pardubicama, Istočna Češka, gdje je u to vrijeme radila njegova majka. Svojim zavičajem i pravim domom smatra planinu Šumavu na jugozapadu Češke. Tu na granici s Bavarskom oduvijek su živjeli Česi i Nijemci u podjednakom broju. Ovu simbiozu je upropastio II svjetski rat. Neki Nijemci su otišli, neki su protjerani, ali neki su i ostali. Sada u EU nema granica i ovaj prostor liči na onaj od prije. Normalno je da se živi zajedno.

«Mi idemo nabavljati neke stvari kod njih, Nijemci dolaze kod nas i rado posjećuju restorane jer su jeftiniji. Meni je iz Šumave bliže otici na bavarsku, nego na češku poštu. Šumava je nacionalni park – rezervat, prirodna ljepota. Podsjeća me na Romaniju. Zato se ovdje lijepo osjećam», kaže pan Kudela.

U Šumavi je živio do 12. godine kada odlazi u Plzeň, pa u Prag na studij. Od 1979. do 1985.g. na Filozofskom fakultetu studira historiju i arhivistiku, a pored njih i etnologiju. Doktorirao je iz povijesti i arhivistike prije završetka etnologije.

Do 1991.g. je radio u Arhivu glavnog grada Praga koji ima funkciju Historijskog instituta. Od 1990. do 1994.g. je nastavnik specijalnih historijskih nauka na Filozofskom fakultetu. U Akademiji znanosti Češke Republike, Institutu za povijest, bio je samo jednu godinu, jer 1993. dolazi u ured predsjednika Republike Václava Havela kao savjetnik za vanjska pitanja (srednja, jugoistočna i istočna Europa). Istovremeno do 1998.g. predaje na Fakultetu socijalnih znanosti na kojem se školju novinari, politolozi, historičari.

Imenovan je za ambasadora u Hrvatskoj 1997.godine. Istovremeno je bio nerezidentni ambasador za BiH, dok je u Sarajevu boravio otpovladnik poslova pan Martin Klepetko. U Zagrebu je od novembra 1998.g. do decembra 2002.g. Bile su to zanimljive godine, prelazno razdoblje, promjene vlade. Hrvatska je bila ključni partner Češke. U Hrvatsku je dolazio milion čeških turista, jačala je privredna suradnja.

Vraća se u ured predsjednika Havela 2002. godine i tu ostaje do završetka njegovog mandata u proljeće 2003.g. Od tada se bavi analizom i planiranjem kao direktor Uprave za jugoistočnu i istočnu Europu pri Ministarstvu vanjskih poslova ČR.

U septembru 2005.g. imenovan je za ambasadora Češke Republike u Bosni i Hercegovini.

«Čvrsto vjerujem da je kultura promidžbeni materijal za učvršćivanje zajedništva i suradnje između zemalja sa zajedničkom poviješću i sličnim mentalitetom kao što su Bosna i Hercegovina i Češka. Kad govorim o kulturi mislim i na ekonomske i druge veze.

Bilo je sigurno 150 raznih kulturnih priredbi i koncerata, sedmica češkog filma... Izložbu posvećenu Karlu Paržiku (Karel Pařík) smo zamislili kao putujuću. 31.01.2008. bit će u Zenici, a u 2009.g. želimo je prebaciti u Češku. Na Sarajevskoj zimi sudjeluju češki umjetnici.

Sa Historijskim i Zemaljskim muzejom imamo projekte za suradnju. Sada financiramo digitalizaciju starih slika Františeka Topića sa stakla kako bi se sačuvalo to blago. Topić je u vremenu od 1890. do 1918.g. snimao promjene u BiH, prisustvo Čeha, početak turizma, zajedništvo.

Ponosim se što smo potakli program za stipendiranje studenata. Bila je samo jedna stipendija za BiH, a ove godine ih je već 8. Direktno se povezujemo sa sveučilištima u Češkoj i Moravskoj. Oko 40 studenata studira u drugom ozračju i njihove reakcije su zanimljive i povoljne. Kad se vrati, oni će predstavljati

novu sponu između BiH, Češke i Europe i nastaviti tradiciju čeških daka. Na ovome je radila Irena Götzova, a sada radi Anesa Terza, riječi su našeg sugovornika.

Ni privredna suradnja nije ništa manja. BiH predstavlja potencijal za privrednu suradnju, ali ima rezerve dok se prilike ne stabiliziraju. Najveća češka investicija je Gacko sa 1,4 milijarde eura. Škoda je najprodavaniji automobil. Gospodin ambasador želi dovesti što više investitora. Posebno se to odnosi na firme koje se bave turizmom i prijevozom. BiH vidi kao veliki potencijal u turizmu, posebno eko-turizmu i seoskom turizmu. Rađeni su i rade se projekti razvojne suradnje. Samo u energetski sektor je uloženo 3 miliona eura. Rudari iz okoline Tuzle (Banovići, Dubrave) su zahvalni zbog toga što im je omogućen posao. Češka je od 1996.g. nepovratno uložila 10 miliona eura u Bosnu i Hercegovinu.

Ljudi u našoj zemlji pamte Čehe i po humanitarnoj organizaciji «Čovjek u nevolji» kroz koju je do 1998.g. prošlo 100 miliona dolara i koja je bila najjača i najbolja humanitarna organizacija u ratu.

Veliku pomoć u radu veleposlaniku Jiříju Kuděli pruža supruga Milena, književna urednica i prevoditeljica. Puno je pomogla oko Paržikove obljetnice. Ona je Pražanka iz stare obitelji, koja tu živi već deset generacija. Ključna je osoba u promidžbi Češke Republike. Često je odsutna iz Sarajeva zbog sinova koji su u Pragu, a zbog školovanja i svoga društva nisu htjeli u Sarajevo. Djeca diplomata su pogodjena stalnim mijenjanjem sredine. Jan ima 20 godina i studira na Karlovom univerzitetu. Jiří ima 16 godina i ide u 6. razred gimnazije. Mlađi sin je išao u vrtić i pohađao prva tri razreda u Zagrebu. Stariji je nakon trećeg razreda otišao u Prag radi završetka osnovnog školovanja po češkom programu. Obojica su odlično savladali hrvatski jezik, pa su progovorili i kajkavskim-purgerskim naglaskom.

Pan Kuděla je nastojao savladati jezik i pravilno ga koristiti. Sistematski se bavio hrvatskim jezikom još u Pragu. Kontaktirao je s Katedrom za slavistiku, gdje su lektori bili porijeklom iz Banja Luke. Pratio je radio i TV-emisije, a u Zagrebu je potpuno isključio češki. Pomagali su mu prijatelji i kolege iz Hrvatske.

U Hrvatskoj su Kudlovi dobili psa kokera, koji sada ima 9 godina i koji je već pravi član obitelji. U vrijeme razgovora s veleposlanikom, supruga Milena je šetala sa psom u Aleji ambasadora. Koker je uvijek s njima, pa i na planinama kamo odlaže kad Sarajevo pritisne smog. Inače, oboje su ljubitelji snijega i česti posjetitelji Jahorine i Bjelašnice. Posebno vole trčanje na snijegu i rado koriste staze napravljene za taj sport.

Sve u svemu, Milena i Jiří Kuděla optimistički gledaju na budućnost Bosne i Hercegovine i pokušavaju dati svoj doprinos da ona bude što bolja.

Leona Sabolek

DOGAĐANJA

KURS ČEŠKOG JEZIKA 2007

Organizovali smo kurs češkog jezika

U periodu od 01.februara 2007. do 31.maja 2007. godine, u organizaciji Udruženja, održan je prvi početni kurs češkog jezika. Polaznici kursa bili su potencijalni stipendisti za studije na češkim Univerzitetima u školskoj 2007/2008. godini. Kurs je pohađalo 17 polaznika. Među polaznicima su bila i dva člana Besede, Aida Bašić i Duško Bašić. Predavači su bili Jadranka Šuster, zadužena za gramatiku češkog jezika, a konverzaciju češkog jezika vodili su Aleksandar Götz i Libuša Peškova, predstavnici Češke Ambasade. Po završetku kursa polaznicima su uručena uvjerenja o pohađanju prvog početnog kursa češkog jezika.

Polaznik kursa, Edin Volk, dostavio nam je tekst na ovu temu.

Kurs češkog jezika završili su:

Adis Šaranović, Nusmir Korajac, Jasna Vilić, Emin Softić, Maja Radović, Selma Musa-Omerbegović, Enisa Omerbegović, Edin Volk Dervišefendić, Elvir Kurić, Aleksandra Bjelica, Renata Ciglar

i članovi «Česke besede» Sarajevo

Aida Bašić i Duško Bašić

Dodjeli Dipoloma prisustvovala je i gospođa konzul u BiH Irena Götzova

Podjela diploma – Kurs češkog jezika 2007

DOGAĐANJA

Predavači Aleksandar Götz i Libuša Peškova sa studentima – Kurs češkog jezika 2007

Diploma - Kurs češkog jezika 2007

česká beseda

36 KULTURA

Šansa za bosanskohercegovačke studente **Besplatan studij u Češkoj Republici**

Pojedini umjetnički fakulteti ne zahtijevaju prethodno znanje češkog jezika

Češka Republika nudi bosanskohercegovačkim studentima, za akademsku godinu 2008/2009, studiranje i stipendije za trogodišnji, magistarski i doktorski studijski program u češkim visokim školama. Moguće je studirati sve standardne i čitav niz visoko specijaliziranih struka. Postoje 64 institucije visokog obrazovanja, od čega je 27 javnih ili državnih, a 37 ima privatni status.

Ambasada Češke Republike u BiH posreduje za studij i stipendije

doktor veterine (MVDr.). Standardni period studija doktorskog programa traje tri godine. Apsolventi stišu akademsku titulu doktor (PhD.).

Studiranje na privatnim školama za visoko obrazovanje se uglavnom plaća. Kandidat iz BiH može studirati na bilo kojem državnom ili privatnom fakultetu, ako ispunjava potrebne uslove. Neki od fakulteta nude studiranje i na engleskom jeziku, ali se uglavnom plaćaju. Studiranje bo-

Prag: Isti status studenata iz inostranstva i češkikh

sanskohercegovačkih studenata na češkom jeziku je besplatno.

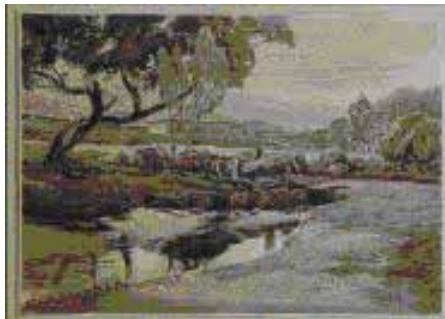
U tom slučaju student dobiva isti status kao i češki studenti: mogućnost stanovanja u studentskom domu, ishranu u menzi, jeftiniju kartu za gradski prevoz, itd. Često je dovoljno za početak samo osnovno poznavanje jezika. Pojedini umjetnički fakulteti ne zahtijevaju prethodno znanje jezika.

Štandardno studij u Češkoj traje tri godine. Apsolventi stišu zvanje bakalar Bc. (ili prvi stepen visoke škole). Magistarski studij, koji se može odmah na početku studija upisati traje od četiri do šest godina, a u slučaju da se nastavlja na trogodišnji studij traje još dva tri godine. Apsolventi stišu titulu: inžinjer (Ing.), magistar (Mgr.), inžinjer arhitekture (Ing.arch.), doktor medicine (MUDr.), stomatolog (MDR.).

Mr. S.

DOGAĐANJA

NAKON INICIJALNOG VJEŽBANJA ČEŠTINE

ROBOTI U DRUŠTVU GOSPODINA KUBÁTA

Ne znam koliko su organizatori prvog kursa češkog jezika u Sarajevu generalno zadovoljni učinjenim, no činjenica da je, uz postepena napuštanja prijavljenih, autobusom iz provincije svakog ponedjeljka dolazio jedan učenik – može da bude ohrabrujući pokazatelj da je kurs dobio najmanje prolaznu ocjenu.

Hajde da na samom početku, za potrebe ovog teksta, obnovimo gradivo: u startu smo prvi put čuli, prisjetili se ili smo odranije znali da su *časopis* i *čitanka* imenice koje mogu biti sve drugo ali ne mogu biti tuđe našim ušima, da je bitno imati utemeljeno *stanovište*, izgrađen *nazor* i ne baš visok *tlak*. Nadalje, shvatili smo da živjeti u *stanu* nije baš najbolje rješenje, čudili se ako vas neko ispod oka pogleda zato što ste mu uz smiješak kazali da vam dјeluje *pitomo*, a na koncu smo se uvjerili da ne treba po svaku cijenu priskakati u pomoć onima što dobiše iznenadni *napad*.

Izdvojenim, vrckavim bohemizmima, toliko odomaćenim u maternjem jeziku da ih s pravom smatramo vlastitim, započelo je učenje češkog jezika u vrijeme intenzivnog mačijeg druženja, a okončalo svojevrsnim opuštenim satom za najupornije *đake*, u vrijeme prvog lipovog cvata. Time su «Česka beseda» (Udruženje građana češkog porijekla) i ambasada Češke Republike u BiH dugo najavljuvani početak nastave za studente, postdiplomce i sve one željne konstruktivnog ubijanja slobodnog vremena (nije ih bilo mnogo) realizovali tokom naredna četiri mjeseca. Kroz petnaest lekcija – raspoređenih u jednoj debeloj (baznoj) i jednoj malo tanjoj (koju je slabo ko otvorio, a obje smo uredno vratili) knjizi, uz pomoć dvoje odličnih *made in czech* nastavnika i jedne ništa manje uspješne nastavnice – odmila *učiteljice* – usvojili smo gramatičke osnove jezika koji samo liči na slovački a u stvari se zove, kako već rekoh - češki jezik. I ne samo to: u četiri mjeseca po dva puta sedmično – a po potrebi i na jezičnim kružocima kod pana Saše – prisutni su se upoznali s govornim vježbama i autentičnim situacijama iz svakodnevnog života, namučili se u odgovoru na najobičniji upit koliko je sati (taj sam bio!), pjevali u beskonačnost Nohavicinu pjesmu posvećenu Sarajevu (ostaje otvoreno pitanje šta je u cijeloj priči radio Henda), glasovno se pretvarali u antropoidne robote, saznali zašto je gospodin Kubát zadovoljan porodičnim životom i tako dalje i tome slično. Doduše, intenzitet pređenih lekcija je s dolaskom prvih toplijih dana dobio na nenadanoj akceleraciji, tako da su mnogi opravdano pitali: šta ako završimo ranije?

No, završili smo na vrijeme. I u roku.

Ako na organizaciju kursa pogledamo iz ugla prosuđivanja uspješnosti, dâ se zaključiti da su odgovorni bili na dobrom putu. Kao prvo, vrijednim se čini da je u sveopštem rasulu smislenih stvari – u koje spada bilo koja vrsta dodatne edukacije, pa i učenje *egzotičnog* jezika – neko (imenovan) došao na ideju (dobjeo *napad*) da organizuje jedan ovakav kurs. Organizatori su potvrdili da udruženja (prvenstveno) ovakvog predznaka mogu uspješno osmislići i na kraju privesti projekat koji, uslovno rečeno, odskače od «propisanih» projekata vezanih za elementarnu egzistenciju – problematiku s kojom se susreću sva manjinska udruženja građana.

Kao drugo, kurs je i više nego dobro došao gorenavedenim akademcima da dobijene osnove najbolje iskoriste i nastave svoje akademske putešestvije po češkim gradovima i univerzitetima (posljednje informacije kažu da će nekim to i uspjeti), a slobodnom *jezičaru*-potpisniku pokazao da prvi čas nije nikakva ezoterička misija (samoo)odabranih visokoškolaca.

Naposljetu, ne znam koliko su organizatori prvog kursa češkog jezika u Sarajevu generalno zadovoljni učinjenim, no činjenica da je, uz postepena napuštanja prijavljenih, autobusom iz provincije svakog ponedjeljka jezdio jedan učenik – može da bude ohrabrujući pokazatelj da je kurs dobio najmanje prolaznu ocjenu. Taman toliku da buduće planove o narednom kursu usmjere ka prvim danima jeseni, onda kada će neki novi (ili stari) polaznici dobiti po dvije knjige, uz napomenu da odmah odbace iskušenja koja bi ih mogla voditi ka mašini za kopiranje. Možda će tada, na njihovu radost, autorska prava biti zaštićena, a udžbenici ostati dokaz da su pohađali satove češkog.

Edin V. Dervišefendić

DOGAĐANJA

ZAVRŠEN KURS ČEŠKOG JEZIKA – PO PRVI PUT ORGANIZOVAN ZA ČLANOVE ČESKE BESEDE SARAJEVO

Članovi «Česke besede» Sarajevo koji su završili početni kurs češkog jezika, u periodu oktobar/novembar 2007. godine, u organizaciji Udruženja.

Predavač je bila Mgr. Ljuba Ristić, članica Udruženja, koja je pored znanja češkog jezika (maternji jezik) završila i Kurs metodike za češki jezik u Pragu u septembru 2006. godine. Polaznicima kursa podijeljena su Uvjerenja o pohađanju kursa.

Emilija Bašić
Vera Daneš
Ljilja Ebner
Josip Mikolašek
Neda Matijević
Sonja Milošević
Karmela Smolik
Leona Sabolek
Zvjezdana Stuchly
Ljerka Todorović
Drago Vaniček
Predavač Ljuba Ristić
Sarajevo 30. novembar 2007. godine

DOGAĐANJA

KRATKI KURS ČEŠKOG JEZIKA

Tokom oktobra i novembra 2007. godine Česka beseda organizirala je kratki kurs češkog jezika, koji je vrlo uspješno vodila gospođa Ljuba Ristić. Polaznika je bilo desetak, uglavnom članova Česke besede. Oduševljeni smo načinom na koji je gospođa Ristić održavala časove i animirala nas da se ozbiljno prihvativimo učenja jezika. Istina, bio je to kratki kurs, ali smo stekli uvodna znanja sa mogućnošću da dalje nastavimo učenje. Pričali smo, pjevali i učili nove riječi.

Najljepše od svega ipak je bilo naše druženje.

Hvala Českoj besedi i hvala gospođi Ljubi Ristić na strpljenju!

Karmela Smolik

Cijenjena obitelji Stehlík,
dragi naši prijatelji i višegodišnji članovi sarajevske České besedy,
milá paní Vědmko a milý pane Jarošlave

Konačno počinjemo sa kursem češkog jezika za naše članove, nakon nekoliko lekcija datih u našem časopisu, a koje su prenesene iz udžbenika kojeg ste nam darovali. Ponovno vam zahvaljujemo na tome, srdačno vas pozdravljamo i želimo sve najbolje, s nadom da ćemo se opet naći u Sarajevu, a možda i u Pragu.

Voditelji i polaznici kursa :

Matijević f.
Brte Šarić
Matijević Nedra

Souja H
Karmela Smolik
Vancík Drago
Chvála Hyňa
Todorović Živko
Fajzidome Stachly
Perse Danes

Sarajevo, 03. 10. 2007.

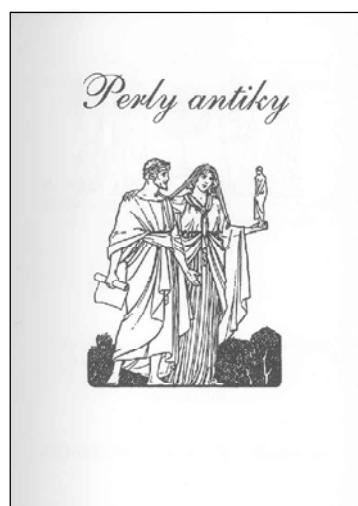
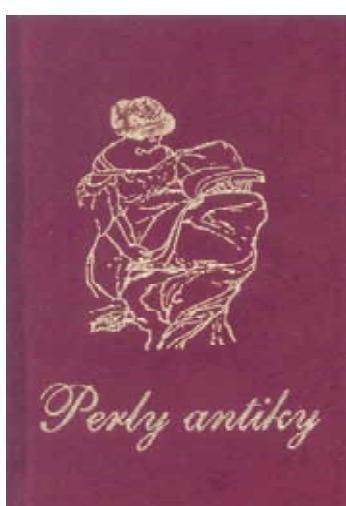

Ljubica Ristić /
Ljiba

SRDČAN POZDRAV,
ZA UDRIŽENJE
PREDSJEDNICA
Jozuka Marulinić Galata

DOGAĐANJA

Účastníci se pokoušeli o překlady z českého jazyka. Někteří samostatně, jiní s pomocí Ljuby přeložili dvacítku citátů ze sbírky *Perly antiky*.

Perly antiky - Antički biseri

DOGAĐANJA

Jaký je člověk sám, taková je i jeho řeč.	CICERO
Když lidé vyučují, sami se učí.	SENECA
Uč se naslouchati, jestliže neumíš mluvit.	POMPONIUS BONONIENSIS
Všechno neznámé se pokládá za velkolepé.	TACITUS
Zítřejší den je žákem dnešního.	PUBLILIUS SYRUS
Nebude umět mluvit, kdo se nenaučí mlčet.	AUSONIUS
Bolest nutí lhát i nevinné.	PUBLILIUS SYRUS
Zkušenost je učitelem všech věcí.	CAESAR
Pravda je dcerou času.	GELLIUS
Pravá vráti se tvář, nepravá změní se v nic.	PETRONIUS
Omylem se na podstatě pravdy nic nemění.	ULPIANUS
Země je společná matka všech smrtelníků.	LIVIUS
Lidé věří ochotně tomu, co si přejí.	CAESAR
Nebezpečné je věřit i nevěřit.	PHAEDRUS
Učený člověk má své bohatství vždy v sobě.	PHAEDRUS
Pravda plodí nenávist.	AUSONIUS
Na dobrá předsevzetí není nikdy pozdě.	QUINTILIANUS
Úspěch ničemů láká mnohé.	PHAEDRUS
Kdo nehodnému dobře činí, činí zlo.	CICERO
Při úspěchu člověk neví, kdy má dost.	HÉRODOTOS

Kakav je čovjek, takva je i njegova riječ.

Kad učite druge, sami sebe učite.

Uči se slušati, ako ne umiješ govoriti.

Sve ono što je nepoznato smatra se veličanstvenim.

Sutrašnji dan je učenik današnjeg.

Neće znati govoriti onaj ko se ne nauči čutati.

Bol primorava lagati i nevine.

Iskustvo je učitelj svih stvari.

Pravda je kći vremena.

Iskrenost se vraća, a neiskrenost se promijeni u ništa.

Greškama se ne mijenja bit istine.

Zemlja je majka svih smrtnika.

Ljudi rado vjeruju što žele.

Opasno je vjerovati i ne vjerovati.

Učen čovjek ima svoje bogatstvo uvijek u sebi.

Pravda rađa mržnju.

Za dobre odluke nikada nije kasno.

Uspjeh nitkova privlači mnoge.

Ko zlome dobro čini, čini zlo.

Uspješan čovjek ne zna kada je dosta.

Izbor napravila Jovanka Manzalović Šalaka

Izreke uredile Diana i Anna Bašić

Lektorisala Gordana Frimel

DOGAĐANJA

GODIŠNJA SKUPŠTINA «ČESKE BESEDE SARAJEVO»

Franjevački samostan Sv. Ante
Sarajevo, 30.06.2007.

Skupština je održana 30. juna 2007. godine u Franjevačkom samostanu sv. Ante.

Gost Skupštine bila je konzul Republike Češke u BiH, gospođa Irena Götzova.

Radno predsjedništvo: Tomislav Krzyk i zapisničar Karmela Smolik.

Skupštinu je vodila predsjednica Jovanka Manzalović Šalaka.

Radno predsjedništvo Tomislav Krzyk, Jovanka Manzalović Šalaka i Karmela Smolik

Dnevni red:

Zaključci sa prošle Skupštine – UO

1. Izvještaj o radu u periodu između dvije Skupštine;
2. Izvještaj Nadzornog odbora;
3. Prijedlog izmjene Statuta Česke besede Sarajevo;
4. Razno:
Sporazum,
Časopis,
Zavičajna zbirk – Biblioteka grada Sarajeva.

IZVJEŠTAJ O RADU ZA PERIOD OD 01. jula 2005. do 30. juna 2007. godine

U 2005. godini Udruženje je ispunilo Plan rada za tu godinu, a aktivnosti su bile sljedeće:

21.07.2005. Članovi Udruženja oprostili su se sa dotadašnjim ambasadorom u BiH, gospodinom Alojsom Buhtom i njegovom suprugom, koji je otišao na novu dužnost. Ispraćaj je upriličen u restoranu «Verdi».

29.07. do 26.08.2005. Na petnaestom kursu češkog jezika koji se održava u Dobrušci, kandidat našeg Udruženja bila je Ljiljana Nevrt.

28.09.2005. Proslavi sv. Václava koja je počela u rezidenciji ambasadora ČR, prisustvovali su i članovi Česke besede Sarajevo, kao i gosti Českých beseda iz RS-a, na poziv njegove ekselencije, a sve je završilo u Franjevačkom samostanu Sv. Ante, gdje je naše Udruženje također za taj dan pripremilo skromno slavlje. Domaćini iz rezidencije bili su tada naši gosti, kao i predstavnici Beseda iz RS-a.

DOGAĐANJA

21.09.2005. Sastanak članova UO Udruženja u Ambasadi sa novim ambasadorom Češke Republike u BiH, gospodinom Jiří Kudělom, na njegov poziv. Predstavnici Česke besede upoznali su njegovu ekselenciju sa Planom aktivnosti Udruženja do kraja 2005. godine.

21.10. do 23.10.2005. U organizaciji Centra civilnih inicijativa, održan je seminar na Ilidži za predstavnike Udruženja nacionalnih manjina, a u okviru projekta Prava manjina u praksi. Seminaru je u ime Udruženja prisustvovala Ljiljana Nevrt.

28.10.2005. Povodom Dana državnosti Češke Republike, njegova ekselencija je priredila prijem za članove diplomatskog kora i ličnosti iz javnog života BiH, ali i za predstavnike Udruženja Čeha iz Sarajeva i RS-a, na kojem su prisustvovalе članice našeg Udruženja Anna Bašić i Diana Bašić.

05.11.2005. Postavka i otvaranje izložbe pod nazivom «Povodom 100-te obljetnice osnivanja društva ČESKA BESEDA u Sarajevu». Na 30 eksponata prikazan je rad tadašnje Česke besede, kasnije Československa Obec, i predstavljen je sam život, kultura, običaji, interesi i stvaralaštvo sarajevskih Čeha u vremenskom periodu od 1878. do 1941. godine. Moram naglasiti da su na otvaranju izložbe, pored članova Besede, prisustvovali i ambasador Češke Republike u BiH, gospodin Jiří Kuděla sa suprugom, konzul, gospođa Irena Götzova sa obitelji, kao i ambasador Slovačke Republike u BiH, gospodin Miroslav Mojžita sa suprugom. Od stručnih vanjskih saradnika bili su prisutni gospodin Hajrudin Zagora i svima nama već dobro poznata arhivska savjetnica, gospođa Mina Kujović. Otvaranju su također prisustvovali predstavnici manjinskih udruženja iz Sarajeva. Za idejno rješenje i realizaciju zahvalni smo gospodri Branki Hrzek i članovima Besede koji su učestvovali u projektu. Izložba je postavljena u Galeriskom prostoru Franjevačkog samostana Sv. Anto u Sarajevu.

02.12.2005. Udruženje je organizovalo predavanje iz hortikulture koje je održano u Srednjoj drvno-šumarskoj školi u Sarajevu. Referat o češkoj tradiciji vrtlarstva, uređenju parkova, bašti i avlja pripremila je članica Udruženja Ljerka Latal Danon, a ing. hortikulture Ana Mrdović upoznala nas je sa svojim radom iz te oblasti na samom terenu, uz projekciju fotografija kao ilustraciju tog svog rada.

Oktobar i novembar 2005. Otvaranju izložbe češke fotografije pod nazivom Czech Press Photo i Sedmici češkog filma – savremena kinematografija, u organizaciji Ambasade Češke Republike, prisustvovali su i članovi našeg Udruženja.

06.01.2006. Udruženje je organizovalo druženje povodom božićnih i novogodišnjih praznika.

Toga dana, članovi Udruženja prisustvovali su i Misi zadušnici za sve pokojne članove sarajevske Česke besede. Misa je obavljena u crkvi sv. Ante.

15.01.2006. Predat je finansijski izveštaj u Ambasadu ČR, a odnosi se na utrošena sredstva u 2005. godini za realizaciju projekata. Sredstva je odobrilo Ministarstvo vanjskih poslova Češke Republike.

15.02.2006. Predat je godišnji finansijski izveštaj Poreskoj upravi, što je zakonska obaveza Udruženja.

24.02.2006. Upriličeno je radno druženje članova Besede, gdje se razgovaralo o problemima koji su prisutni u radu Udruženja, kao što je prikupljanje donacija bez kojih Udruženje ne može realizovati planirane projekte, kao i o poduzetim aktivnostima za pronalaženje prostora za rad Udruženja.

Članovi su upoznati i sa informacijom o trajnom boravku u Češkoj Republici, na osnovu češkog porijekla.

08.05.2006. U rezidenciji ambasadora Republike Češke u Sarajevu, gospodina Jiří Kuděle, održana je proslava povodom državnog praznika ČR, kojim se 8. maja obilježava Dan pobjede nad fašizmom. Članovi našeg Udruženja, uz goste Českih beseda iz RS-a, učestvovali su u programu pripremljenom za tu priliku. U pripremi programa naših članova, koordinator priprema bila je Leona Sabolek.

07.06.2006. Upravni odbor je pokrenuo inicijativu za liberalizaciju viznog režima za članove Udruženja sa BH pasošem. NJE Jiří Kuděla, u svom dopisu, objasnio nam je na koji način se može riješiti ovo pitanje, odnosno kako članovi Udruženja prilikom vađenja turističke vize, olakšice mogu ostvariti uz potvrdu o članstvu u Udruženju.

04.07.2006. Upućen je dopis opštini Centar za dodjelu besplatnog prostora za rad Udruženja. To je bio još jedan bezuspješan pokušaj jer smo ubrzo dobili pismeno odbijenicu.

20.07.2006. U organizaciji Česke besede i uz pomoć Češke Ambasade, završena je sanacija spomenika Slavik. Postament sa kipom anđela postavljen je na novu betonsku ploču pored grobnice čime je sprječeno rušenje kipa. Koordinator ovih aktivnosti bio je Tomislav Krzyk.

22.08.2006. Održan je sastanak predstavnika udruženja manjina kojem su prisustvovali i predstavnici Česke besede. Zajednički dogovor je bio da se odazovemo pozivu gradonačelnice za susret u njenom Uredu.

DOGAĐANJA

06.10.2006. Upriličena je proslava sv. Vlaha i 10-godišnjice Česke besede uz Veče češke kuhinje i promociju knjižice recepata «Pochutnejte se». Tom prilikom podijeljen je i časopis Udruženja broj 42-43 i 44-45.

09.11.2006. Održan je sastanak u Skupštini grada sa gradonačelnicom i sa manjinskim udruženjima. Obećana je finansijska pomoć, odnosno finansijska podrška kvalitetnim projektima za 2007. godinu, a Udruženju HUM i Českoj besedi obećano je iznalaženje adekvatanog prostora za rad.

10.11.2006. Projekcija filma Skritek (Tomaš Vorel) održana je u Sali za vjenčanja opštine Stari Grad, a film je izabran iz fonda videoteke Ambasade ČR. Film je bio prikazan i na Sarajevo Film Festivalu u augustu 2006. godine.

27.11.2006. Održano je predavanje u Srednjoj drvno-šumarskoj školi na temu «Botaničke bašte u Pragu», a predavači su bili Tomislav Krzyk, Ana Mrdović i gost Ambasade ČR Martin Brož koji je iznio svoje utiske o botaničkoj bašti Fatamorgana.

08.12.2006. Izložba «Illustratori NADE» je još jedan češki doprinos umjetnosti u Sarajevu. Izložba je otvorena u Galerijском prostoru Franjevačkog samostana Sv. Anto, a realizovana je u saradnji sa Umjetničkom galerijom BiH. Zaslужnim članovima Besede i raznim institucijama, tom prilikom dodijeljene su i zahvalnice za uspješnu saradnju i podršku u radu za period od 1996. do 2006. godine.

Kurs metodike u Pragu pohađala je Ljuba Ristić u septembru 2006. godine. Ujedno se Ljuba Ristić obavezala da po povratku održi početni kurs češkog jezika za članove Besede.

Za kurs češkog jezika koji se održava u Dobrušci nismo imali kandidata u 2006. godini.

Češka Ambasada je tokom 2006. godine organizovala niz različitih aktivnosti: postavke izložbi, filmske i pozorišne predstave, proslave..., koje su članovi Besede imali priliku posjetiti, a na izložbi pod nazivom «Češki filmski plakat», članovi Česke besede odazvali su se pozivu organizatora i tokom trajanja izložbe dežurali su u prostorijama galerije u UNITIC-u.

Časopis (novogodišnji broj) je u pripremi...

15.01.2007. Predat je finansijski izveštaj u Ambasadu ČR, a odnosi se na utrošena sredstva u 2006. godinu za realizaciju projekata. Sredstva je odobrilo Ministarstvo vanjskih poslova Češke Republike. Izveštaj po projektima pripremili su Tomislav Krzyk, Mladen Hušner i Jovanka Manzalović Šalaka.

15.02.2007. Predat je godišnji finansijski izveštaj Poreskoj upravi, što je zakonska obaveza Udruženja.

01.02.2007. - 31.05.2007. Održan je kurs češkog jezika. Polaznici kursa bili su potencijalni stipendisti za studije na češkim Univerzitetima u školskoj 2007/2008. godini. Kurs je pohađalo 17 polaznika. Među polaznicima su bila i dva člana Besede. Predavači su bili Jadranka Šuster, zadužena za gramatiku, a konverzaciju češkog jezika vodili su Aleksandar Götz i Libuša Peškova u ime Češke Ambasade.

08.03.2007. Ambasadi su predate aplikacije za projekte u 2008. godini.

22.05.2007. Dobili smo obavijest o odobrenim projektima za 2007. godinu i finansijskim sredstvima za te projekte. Sredstva je dodijelilo Ministarstvo vanjskih poslova Češke Republike.

01.02. i 03.06.2007. Održani su IV susreti Českih beseda iz Banja Luke, Zagreba i Beograda. Susreti su održani u Banjoj Luci. Na poziv Vladimira Blahe, ovim susretima prisustvovali su i naši članovi, Tomislav Krzyk i Jadranka Šuster, a Tomislav Krzyk je u ime naše Besede potpisao Sporazum o saradnji.

13.06.2007. Za Dan sv. Ante, gvardijanu Franjevačkog samostana uručena je čestitka, kao i izvjesna količina slatkog peciva.

16.06.2007. Povodom 65 godina od smrti Karla Paržika, članovi Besede položili su cvijeće na njegov grob.

U proteklom periodu, Upravni odbor Udruženja održao je osam sastanaka na kojima su donesene sve važne odluke koje se odnose na rad Udruženja.

Početkom 2006. i 2007. godine, Tomislav Krzyk je napravio finansijski izvještaj za prethodnu godinu koji je predočio Upravnom odboru Udruženja.

U prvoj polovini 2007. godine, Češka Ambasada je nastavila sa filmskim projekcijama koje se održavaju jednom mjesечно u prostorijama samostana Sv. Anto, o čemu nas redovno obavještavaju. Članovi Besede imali su također priliku da prisustvuju otvaranju izložbe pod nazivom «BiH u češkim izvorima», gudačkom koncertu Wallinger kvarteta,

DOGAĐANJA

otkrivanju spomen-ploče Karlu Paržiku u Narodnom pozorištu, otvaranju izložbe u Zemaljskom muzeju, također posvećene Karlu Paržiku.

30.06.2007. Godišnja Skupština.

Izvještaj o radu pripremila: Jovanka Manzalović Šalaka

Aktivnosti do kraja 2007 godine

1. Proslava sv. Vlaha gosti iz Lipovljana, promocija reprinta Čeških narodnih pesama iz 1837. godine i puštanje Web stranice Česke besede Sarajevo

Koordinator projekta Upravni odbor Česke besede

2. Izložba «Kreativnost u slobodno vreme» - Koordinator Izložbe Leona Sabolek

3. Kurs češkog jezika za članove Česke besede - Koordinator Ljuba Ristić

4. Časopis Godišnjak – po dogovoru Uređivačkog odbora

5. Aktivnosti oko sanacije spomenika – Koordinator projekta Tomislav Krzyk

Sarajevo; 30.06.2007

Upravni odbor Česke besede Sarajevo

Udruženje "Češka beseda" otvoreno za sve građane

Udruženje građana češkog porijekla "Češka beseda" osnovano je davne 1905. godine, a svoj rad, koji je bio prekinut zbog ratnih dejstava, obnovili su 1996. godine. Trenutno udruženje broji 90 članova, i svi su češkog porijekla.

"Na redovnoj godišnjoj skupštini Udruženja razgovarano je, između ostalog, i o omasovljenju našeg Udruženja, te je donesen zaključak da u Udruženje uključimo sve građane koji su zainteresovani za češki jezik i kulturu, a ne samo one koji imaju češko porijeklo", kazao nam je Tomislav Krzyk, potpredsjednik Udruženja.

Ove godine Udruženje će nas-

taviti sa brojnim aktivnostima kako za svoje članove tako i za sve građane Sarajeva, te će biti organizovan kurs češkog jezika, za sve zainteresovane a posebno za studente koji žele studirati u Pragu.

"U planu je i obnova spomenika andela koji se nalazi na groblju Sveti Josip, a koji je rad češkog umjetnika, kao i izložbe slobodnih aktivnosti članova našeg Udruženja", naglasio je Krzyk.

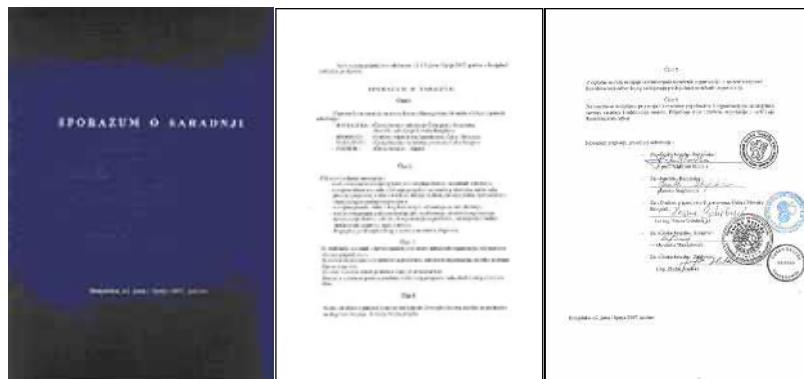
U Sarajevu postoji još Čeha koji nisu članovi Udruženja, te ih Tomislav Krzyk poziva da pristupe Udruženju, kao i sve ostale zainteresovane građane.

A. H.

Povodom održane Skupštine izjavu za dnevni list Oslobođenje dao je Tomislav Krzyk
Tekst objavljen 02.07.2007.

DOGAĐANJA

SPORAZUM O SARADNJI

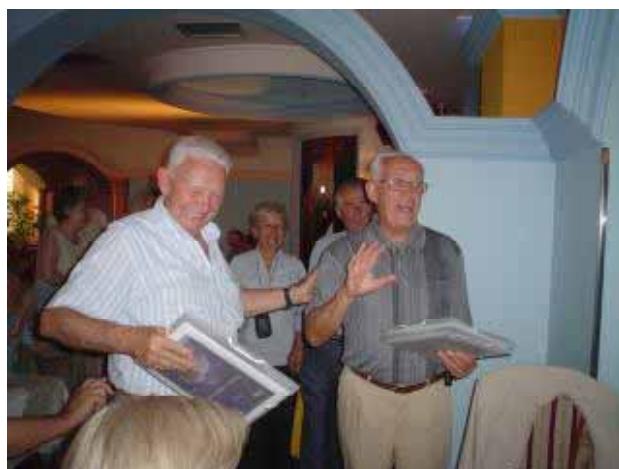

Višegodišnja saradnja češke i slovačke nacionalne manjine gradova Zagreba, Beograda i Banja Luke okrunjena je 02. juna 2007. godine potpisivanjem Sporazuma o saradnji u okviru IV susreta prijateljstva održanih u Banjoj Luci. Susretu su se pridružili i predstavnici «Česke besede» Sarajevo.

Sporazum o saradnji su potpisali: «Česka beseda» Banja Luka, prof. Vladimir Blaha, «Janošik» - Društvo Slovaka Banja Luke, Janette Stičićova, Društvo prijateljstva Jugoslavije, Čeha i Slovaka Beograd, dr.ing. Vesna Golubović, «Česka beseda» Zagreb, ing. Zlatko Šoufek i «Česka beseda» Sarajevo, Tomislav Krzyk dipl.ing.

Sporazumom su utvrđeni ciljevi saradnje, način saradnje i obaveze organizatora susreta koji se održavaju uvijek u drugom gradu, shodno dogovoru.

«Česka beseda» Sarajevo preuzeala je organizaciju V susreta koji će se održati 31.05.2008. godine u Sarajevu.

Razmjena poklona na svečanoj veceri – Vladimir Blaha, predsjednik Ceske besede Banja Luka i Tomislav Krzyk potpredsjednik Ceske besede Sarajevo

Marzenka Andulajević, Tomislav Krzyk i Jadranka Šuster na Kozari

Na IV susretima prijateljstva u ime «Česke besede» Sarajevo prisustvovali su Jadranka Šuster i Tomislav Krzyk. Iz Zagreba i Beograda na susret je doputovalo oko 70 članova, što je sa domaćinima predstavljalo impozantan skup. Prisutne je pozdravio dogradonačelnik Grada koji je u izlaganju i uz film dao presjek sadašnje i buduće Banja Luke. U toku Susreta obišli smo Mrakovicu na Kozari, gdje je uz prisustvo televizije i štampe potpisana Sporazum o saradnji. Obišli smo spomenik palim borcima Drugog svjetskog rata na Ban brdu (Šehitlucima). Po povratku u Banja Luku priređena je svečana večera i druženje. Rezultat Susreta prijateljstva, pored potpisivanja Sporazuma, bio je vidljiv i kod ispraćaja prijatelja. Nepoznati u dolasku, prijatelji u odlasku.

Tomislav Krzyk

DOGAĐANJA

DAN SVETOG VACLAVA

Obilježili smo praznik Dan sv. Vlaha

28. septembra ove godine, u prostorijama Franjevačkog samostana sv. Ante, za članove Česke besede Sarajevo upriličeno je malo druženje. Ovom skupu prisustvovali su i nj.e. Ambasador Češke Republike u BiH Jiří Kuděla, kao i gvardijan Franjevačkog samostana sv. Ante, fra Marijan Karaula. Tom prilikom članovima Besede obratili su se sa nekoliko prigodnih riječi nj.e. Jiří Kuděla, predsjednica Udruženja Jovanka Manzalović Šalaka i potpredsjednik Udruženja Tomislav Krzyk.

Leona Sabolek

Připomněli jsme si svátek svatého Václava

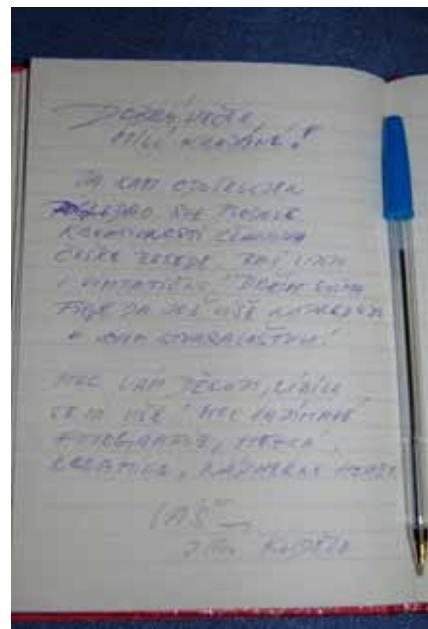
28. září jsme v prostorách františkánského kláštera svatého Antonína uspořádali setkání pro členy České besedy, kterého se zúčastnili velvyslanec ČR v BaH, jeho excelence Jiří Kuděla a kwardián františkánského kláštera svatého Antonína, Marijan Karaula. Při této příležitosti promluvili k členům České besedy jeho excelence Jiří Kuděla, předsedkyně sdružení Jovanka Manzalović Šalaka a místopředseda sdružení Tomislav Krzyk.

Přeložil: Alexandr Götz

DOGAĐANJA

VÝSTAVA "TVOŘIVOST VE VOLNÉM ČASE"

Od 27.10. do 10.11. 2007 byla k vidění v Malé galerii františkánského kláštera svatého Antonína na Bistriku v Sarajevu výstava "Tvořivost ve volném čase". Členové sdružení občanů českého původu Česká beseda Sarajevo u příležitosti oslav státního svátku ČR 28. října vystavili obrázky, fotografie, práce z oblasti užitného umění, houby, básně, svědčící o jejich smyslu pro krásu. Na otevření výstavy byla za účasti českého velvyslance Jiřího Kudely oficiálně presentována webová stránka sdružení www.ceskabeseda.ba.

Dle vyjádření kvardiána Marijana Karauly to byla první výstava po renovaci přízemí kláštera, které může nyní ještě lépe sloužit všem, kteří, díky františkánům, prostor využívají ke kulturním a společenským účelům.

Seznam autorů a exponátů je uveden na naší webové stránce www.ceskabeseda.ba

Leona Sabolek

Přeložil: **Alexandr Götz**

DOGAĐANJA

Anna Bašić

fotografie

POHLED

Atila Šalaka

fotografie

DEN HAAG SCHEVENINGEN

Branka Hrzek

obrazy

tvorba blahopřání

Dalibor Beran

obrazy

tvorba okrasných předmětů z drátů

Dušica Trkulja

koláž

hračky

Ivan Stuchlý

fotografie

houby

Ivana Trkulja

fotografie

ČERVENÝ KOBEREC

DOGAĐANJA

Jovanka Manzalović
Šalaka

obrazy

práce na skle

Leona Sabolek

básně, fotografie

básně, fotografie

Lujza Bohdal

básně

básně

Maja Trkulja

fotografie

NEW YORK

Svetlana Beran

MASKY

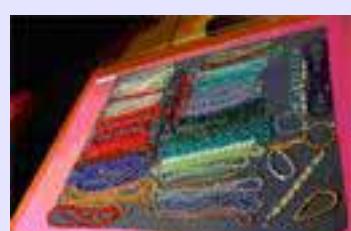
MASKY

Zvezdana Stuchly

příprava hub

šperky = české sklo

DOGAĐANJA

UZ BOŽIĆ I NOVU GODINU

Božićno i novogodišnje druženje

Česka beseda Sarajevo je 17.12.2007. godine u prostorijama Franjevačkog samostana sv. Anto, uz slušanje češke muzike i tombolu, upriličila proslavu božićnih i novogodišnjih praznika. Osim članova Udrženja, proslavili su prisustvovali i gosti – novi konzul, gospoda Jana Stara, u ime Ambasade Češke Republike, gvardijan fra Marijan Karaula, predstavnici manjinskih društava i dr. Novi konzul se predstavila i izrazila zadovoljstvo što je upoznala članove Česke besede s kojima želi imati uspješnu saradnju.

Predsjednica Jovanka Manzalović Šalaka je prisutnima podijelila reprint izdanje pjesmarice *České národní písne* (*Češke narodne pjesme*) koja sadrži i tekst češke himne i koja je sačuvana u obitelji Krzyk. Izdavač knjižice je Česka beseda Sarajevo, a u uvodu koji je napisao ambasador ČR Jiří Kuděla sa suprugom Milenom, stoji:

Jadranka Šuster

Češke izvorne narodne pjesme

Osamdesetih godina 19. stoljeća u Bosnu i Hercegovinu je dolazilo mnogo stranaca iz svih krajeva Monarhije kako bi pomogli u razvoju okupirane zemlje. Među njima je bilo i mnogo Čeha.

Bili su to, prvenstveno, službenici i stručnjaci najrazličitijih zvanja. Početkom devedesetih godina su im se pridružili poljoprivredni kolonisti češkog porijekla, čak sa nekoliko strana – direktno iz čeških zemalja, iz starije češke kolonije iz Slavonije, a također i iz Ruskog carstva, tačnije iz Volinje (Volyn).

Dolazili su sa svojom porodicom, skromnom imovinom, a prije svega, i sa svojim domaćim životinjama i poljoprivrednim oruđem bez kojih nisu mogli započeti

Vánoční a novoroční setkání

České beseda uskutečnila v prostorách františkánského kláštera svatého Antonína oslavu vánočních a novoročních svátků, s poslechem české hudby a tombolou. Kromě členů sdružení se oslavy zúčastnili i hosté – nová konzulka paní Jana Stará za Velvyslanectví České republiky, kvardián Marijan Karaula, představitelé národnostních menšin a další. Nová konzulka se představila a seznámila se členy České besedy, s nimiž si přeje úspěšně spolupracovat.

Předsedkyně Jovanka Manzalović Šalaka rozdala přítomným nové vydání zpěvníku České národní písne, který obsahuje i text české hymny a který je uchováván v rodině Krzykových. Knížku vydala Česká beseda Sarajevo. V úvodu, který napsal velvyslanec ČR Jiří Kuděla s manželkou Milenou, stojí:

Přeložil: Alexander Götz

České národní písne

V 80. letech 19. století přicházelo do Bosny a Hercegoviny mnoho cizinců ze všech koutů monarchie, aby pomohlo rozvoji okupované země. Byla mezi nimi i řada Čechů.

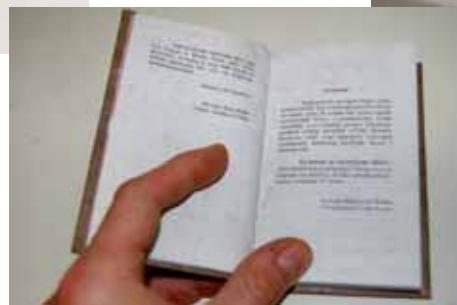
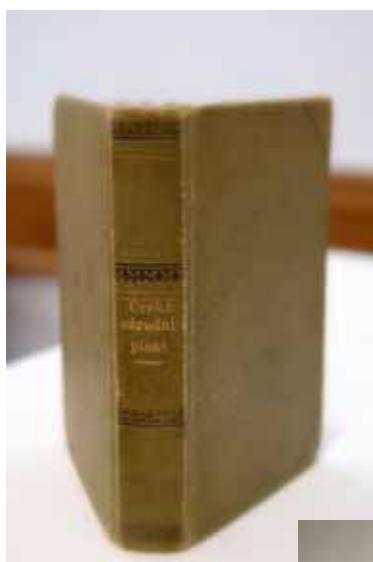
Byli to především úředníci a nejrůznější odborníci. Počátkem 90. let je pak doplnili zemědělští kolonisté českého původu dokonce z několika stran – přímo z českých zemí, ze starší české kolonizace ze Slavonie a též z ruské říše, konkrétně z Volyně.

Přicházeli se svými rodinami, skromným majetkem a především s hospodářským zvířectvem a zemědělským nářadím, bez nichž nemohli začít novou

DOGAĐANJA

novi život. Ipak, donosili su sa sobom i djelić domovine. Najčešće u obliku porodičnih fotografija, svetih slika, svetih knjiga, kao i druge literature. Tako su u Bosnu i Hercegovinu dospjele knjige koje obično možemo vidjeti samo u češkim antikvarnicama.

Jedna od takvih malih dragocjenosti je skromna knjižica sa naslovom 3 Češke narodne pjesme³, koja nam je došla u ruke zahvaljujući gospodinu Tomislavu Krzyku. Radi se o knjizi veoma malog formata koja sadrži tekstove 160 čeških pjesama. Približno jedna polovina pjesama potiče iz najrazličitijih pjesničkih zbirki, časopisa i slično, a ostalo su tekstovi narodnih pjesama (lidové), ili onih koje je narod prihvatio kao narodne (zlidovělé).

Izvorni omot knjige nedostaje, isto kao i naslovna stranica. Jedino na početku, ispod naziva 3 Narodne pjesme³, neko je rukom ispisao godinu 1834. i olovkom, sada skoro nevidljivo, 3 za moju Rosaliu L...3 . Sveobuhvatna karakteristika ovog malog sveska, tip sloga, a prije svega novi češki pravopis bez duplog 3 w3 u češkim riječima, korišten tek od polovine pedesetih godina, isključuju mogućnost da je ova knjiga nastala u datoј godini. Također, mnogi tekstovi uvrštenih pjesama su nastali kasnije. Radi se, prevashodno, o pjesmama koje su pisali u to vrijeme veoma popularni pjesnici. Mnogi od njih su danas već zaboravljeni (kao naprimjer: Chmelenský, Hukal, Furch ili Villani), ali imena kao Karel Jaromír Erben, František Ladislav Čelakovský, Josef Kajetán Tyl ili Václav Hanka, stalno su prisutna u 3 zlatnom fondu³ češkog pjesništva, koji upoznaje svaki đak u češkoj školi.

existenci. Přinášeli si ale sebou i kus domova. Nejčastěji v podobě rodinných fotografií, svatých obrázků, náboženských knih, ale též i jiné literatury. Tak se i do Bosny a Hercegoviny dostaly knihy, které normálně vídáme jen v českých antikvariátech.

Jednou z takových malých vzácností je skromná knížečka s titulem „České národní písne“, která se nám dostala do rukou díky panu Tomislavu Krzykovi. Jde o knihu velmi malého formátu, jež obsahuje texty celkem 160 českých písni. Asi polovina z nich je z nejrůznějších básnických sbírek, časopisů apod., ostatní jsou texty písni lidových nebo zlidovělých.

Původní obal knihy chybí, stejně jako titulní strana. Pouze na počátku pod názvem „Národní písne“ někdo rukou vepsal vročení 1834 a tužkou dnes již téměř nezřetelné „pro mou Rosalii L...?“ Celkový charakter svazečku, typ sazby a především nový český pravopis bez dvojitého „w“ v českých slovech používaný až od poloviny padesátých let využívají možnost, že by tato kniha vznikla v daném roce. Také mnohé zařazené texty písni vznikly později. Jde především o písni, které skládalí v té době velmi populární básníci. Mnoho z nich je dnes již zapomenuto (jako např. Chmelenský, Hukal, Furch či Villani), ale jména jako Karel Jaromír Erben, František Ladislav Čelakovský, Josef Kajetán Tyl nebo Václav Hanka stále patří k „zlatému fondu“ českého básnictví, o němž se dozvídá každý žák v české škole.

DOGAĐANJA

Prema našem mišljenju, knjižica je bila štampana negdje šezdesetih ili sedamdesetih godina 19. stoljeća, a njen povez bi bio još mlađi.

Sakupljanje narodnih pjesama je bilo tipično za čitavo 19. stoljeće. Češki pisci su tražili inspiraciju za svoje izvorno djelo u bogatstvu narodne poezije. Zato su i Božena Njemicová (Němcová), K.J. Erben i mnogi drugi, putovali po češkim selima i trudili se zabilježiti i sačuvati ono najljepše iz riznice folklora.

Mnogi od ovih pisaca su sami komponovali pjesme u 3 narodnom duhu, a mnoge od njih je narod prihvatio kao svoje.

Simbolično je, to što je neko na prvu stranicu ove knjige napisao godinu 1834., jer tada je po prvi put izveden pozorišni komad J.K. Tyla 3 Fidlovačka ili bez lјutnje i tuče (Fidlovačka aneb žádný hněv a žádná rvačka), u kojem se po prvi put čula pjesma 3 Kde domov můj na melodiju Františka Škroupa. Pjesma koja se toliko uvkula u srce naroda, postala je narodnom himnom.

Zato je veoma vjerovatno da je sebi ovu knjigu u Bosnu donio neki češki doseljenik, za kojeg je ovaj sitni svezak sa češkim pjesmama bio veza sa njegovom starom domovinom.

Milena i Jiří Kudělovi

Prevela: Anna Bašić

Knížečka byla podle našeho soudu vytisknuta někdy v 60. až 70. letech 19. století, její vazba bude ještě mladší.

Sbírání lidových písni bylo typické pro celé 19. století. Čeští spisovatelé hledali inspiraci pro svoji původní tvorbu v bohatství lidové poezie. Proto i Božena Němcová, K. J. Erben a mnozí další putovali po českém venkově a snažili se zachytit a uchovat to nejkrásnější z pokladnice folklóru.

Řada z těchto spisovatelů sama skládala písni na „lidovou notu“ a mnoho z nich zlidovělo.

Je symbolické, že kdosi zapsal na první stranu této knížečky rok 1834, protože tehdy byla poprvé uvedena divadelní hra J. K. Tyla „Fidlovačka aneb žádný hněv a žádná rvačka“, v níž poprvé zazněla píseň „Kde domov můj“ na melodii Františka Škroupa. Píseň, která se natolik vepsala do srdce lidu, že se stala národní hymnou.

Je proto pravděpodobné, že si tuto knihu přinesl do Bosny nějaký český doseljenec, pro něhož byl tento drobný svazek s českými písni spojením s jeho starou vlastí.

Milena a Jiří Kudělovi

Uz reprint

Smatrajući da ovo «mało blago» češke kulture i jezika, koje je sačuvala porodica Krzyk do danas, treba da ostane kao spona između «sarajevskih Čeha» i pradomovine Češke Republike, a za ovdašnju javnost. Udrženje građana češkog porijekla «Česka beseda» Sarajevo daje svoj doprinos očuvanju sveukupnog kulturnog naslijeđa Bosne i Hercegovine.

Neizmjerno se zahvaljujemo Mileni i Jiřiju Kudeli koji su pripremili stručni osvrt na original ove knjižice, «České národní písni», nastao sredinom 19. vijeka.

*Jovanka Manzalović Šalaka
Predsjednica Česke besede*

DOGAĐANJA

KARLO PARŽIK/KAREL PAŘÍK 1857-1942

BHP – Vydání příležitostné poštovní známky Karlu Paříkovi

Události, kterých jsme se účastnili

V červnu 2007 uskutečnilo Velvyslanectví České republiky v Bosně a Hercegovině ve spolupráci s Archivem Bosny a Hercegoviny, Historickým archivem Sarajeva, Muzeem Sarajeva a Zemským muzeem Bosny a Hercegoviny a pod záštitou Prezidenta Bosny a Hercegoviny překrásný projekt věnovaný architektu Karlu Paříkovi. Projekt se sestával z několika částí.

Ve foyer Národního divadla v Sarajevu byla 6. června 2007 u příležitosti 150. výročí narození Karla Paříka a 110. výročí projektu budovy Národního divadla v Sarajevu odkryta pamětní deska. Úvodní řeč pronesl velvyslanec ČR Jiří Kuděla.

7. června 2007 byla v Zemském muzeu BaH otevřena výstava s názvem Architekt Karel Pařík v Bosně a Hercegovině. Zde je důležité připomenout, že na tomto projektu se aktivně podílely členky sdružení Božena a Marijana Lisov. Jeho excelence Jiří Kuděla u příležitosti otevření výstavy mimo jiné poděkoval za spolupráci i paní Boženě Lisov.

Pošta BaH vydala u příležitosti těchto událostí poštovní známku s portrétem Karla Paříka komponovaným s jeho nejvýznačnějšími architektonickými díly realizovanými v Sarajevu.

16. června 2007 u příležitosti 65. výročí úmrtí Karla Paříka položili členové České besedy květiny na jeho hrob na hřbitově Svatého Mihovila v Sarajevu. Na pomníku je na obrázku sarajevské architektury vyryt epitaf „Původem Čech, volbou Sarajevan“.

Přeložil: Alexandr Götz

Otevření výstavy v Zemském muzeu v Sarajevu s názvem „Architekt Karel Pařík v BaH“

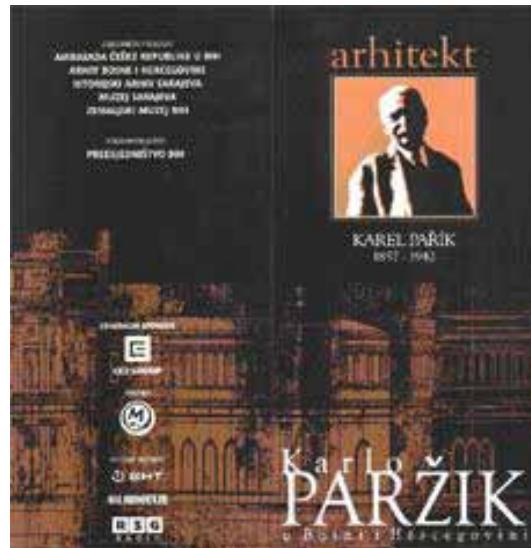
DOGAĐANJA

GODINA U ZNAKU KARLA PARŽIKA

Sarajevo danas ne bi bilo ono što jeste da nije bilo češkog arhitekta Karla Paržika. Godina izas je bila godina sjećanja na ovog velikana graditeljstva.

Karlo Paržík/Karel Pařík rođen je 04.07.1857.g. u Velišu kod Jičina, kraju koji je zbog svoje ljepote nazvan «češkim rajem». Srednju građevinsku školu je završio u Jičinu, a arhitekturu studirao na Akademiji likovnih umjetnosti u Beču u klasi profesora Theophila von Hansen, tvorca tzv. «bečkog stila». U Beču je osim neoklasicizma upoznao bizantsku i islamsku arhitekturu i njihove elemente primjenjivao u svojim projektima. U Sarajevu je živio od 1884. do svoje smrti 16.06.1942. godine.

Šetajući nazužim centrom Sarajeva, ostajete zadivljeni zdanjima koja je on projektirao ili sudjelovao u njihovoj gradnji. Renesansni stil je upotrijebio kod nekadašnje zgrade Penzionog fonda, Srpsko-pravoslavne škole, Gimnazije, Dječačke osnovne škole, Narodnog pozorišta, Vladine zgrade III (Općine Centar) i Zemaljskog muzeja. Orijentalni uzori su vidljivi na Šerijatskoj sudačkoj školi i Aškenaskoj sinagogi, dok Ulema medžilis ispred Careve džamije djeluje kao da je oduvijek bio tu. Pod utjecajem bizantske, ali i romaničke i renesansne arhitekture, nastala je Evangelistička crkva (Likovna akademija). Novi se utjecaji očituju na Višoj realci i Državnoj štampariji. Ovim nisu iscrpljeni svi Paržíkovi projekti samo u Sarajevu, a ima ih niz u cijeloj Bosni i Hercegovini.

Pamětní deska Karlu Paříkovi odkryta v Národním divadle v Sarajevu.

Projekt je zasvěcen životu a dílu Karla Paříka
1857 – 1942.

Za svoj je rad bio nagrađivan, odlikovan i unapređivan, ali je i tada imao problema oko dobivanja suglasnosti za svoje projekte ili izvedbe. Iako je punih 58 godina živio i djelovao u Sarajevu, niti jedna ulica još nije ponijela njegovo ime.

Poslije Prvog svjetskog rata mogao je raditi samo za Vrhbosansku nadbiskupiju. I u poznim je godinama na konju prebacivan do lokacija na kojima je trebalo graditi, obnavljati. U njegovom su opusu 24 crkve, 17 preinaka i 23 projekta za župne uredske, kapelice i slično. Sada koristi i kamen. Po tome su poznate crkve u Rastičevu, Olovu i crkva sv.Josipa u Sarajevu, koja je njegov posljednji veliki projekt.

06.06.2007.g. u Narodnom je pozorištu svečano obilježena 150. obljetnica rođenja Karla Paržika. Upravo je on prije 110 godina izgradio zdanje tadašnjeg Društvenog doma. U foaju je otkrivena prigodna spomen-ploča. Program se odvijao pod pokroviteljstvom Predsjedništva BiH i uz pomoć Češke Elektroprivrede ČEZ.

O životu i radu Karla Paržika govorila je dr.Branka Dimitrijević. U programu su sudjelovali muzičari Višnja Bakalar i Radovan Doležal i glumac Vlado Jokanović koji je pročitao govor što ga je msgr.Rudo Buljan održao na Paržíkovom sprovodu. Veleposlanik Češke Republike g.Jiří Kuděla je između ostalog rekao: «Ako nas sada Paržík gleda s nekog neba arhitekata, vidi da njegov rad nije bio uzaludan». Ovom prigodom je BH Pošta pustila u opticaj poštanske marke s likom Karla Paržika i njegovim ostvarenjima u Sarajevu.

DOGAĐANJA

Veleposlanik Jiří Kuděla je 07.06.2007.g. u Zemaljskom muzeju otvorio izložbu «Arhitekta Karlo Paržik u Bosni i Hercegovini». Paviljone Zemaljskog muzeja Paržik je projektirao prije ravno stotinu godina. Veleposlanik je uručio zahvalnice suradnicima na projektu, među kojima su članice «Česke besede» Božena i Marijana Lisov.

16.06.2007.g. navršilo se 65 godina od smrti arhitekta Karla Paržika. Toga su dana članovi «Česke besede» obišli njegov grob na groblju sv.Mihovila i položili cvijeće.

Protekla 2007. godina zaista je bila u znaku Karla Paržika, Čeha rodom, a Sarajlje izborom, kako je zapisano na njegovom obnovljenom spomeniku.

Leona Sabolek

36 KULTURA

Zgrada Narodnog pozorišta Sarajevo

Na listi nacionalnih spomenika: Narodno pozorište Sarajevo

Paržikov objekt nacionalni spomenik

Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika u Bosni i Hercegovini odlučila je zgradu Narodnog pozorišta Sarajevo proglašiti nacionalnim spomenikom, kafe se u sastojenju pristiglo u Narodnog pozorišta Sarajevo.

Ovog ljeta, tačnije u julu mjesecu, obilježeno je 150 godina od rođenja Karla Paržika, arhitekta koji je 58 godina živio i radio u Sarajevu i Bosni i Hercegovini i čija je spomen-ploča otkrivena i postavljena u objektu Narodnog pozorišta. Obilježavanje godišnjice rođenja jednog od najznačajnijih graditelja Sarajeva kulminiralo je izložbom u Zemaljskom muzeju. U povodu tog događaja, u ovom listu je objavljena feljton posvećeni Karlu Paržiku, kojemu je autorica bila dr. Branka Dimitrijević.

Dom i klub

Ovdje ćemo samo podijeliti da je Paržik od jula do decembra 1892. godine radio na načrtima za Društveni dom u Sarajevu i gradnjom je bila projektirana za različite kulturne i društvene namjene, osiguravači prostor za pozorišne i druge predstave, te za Gospodski i Tehnički klub. Skoro trideset godina kasnije, 1926. godine, Paržik je projektirao dogradnju na sjevernoj strani i adaptaciju za Narodno pozorište. Oblikovna elementi visoke renesanse, preuzeti iz antičkih uzora, primjenjena su na ovu građevnu u skladno metodama strogog istorizma.

Narodno pozorište Sarajevo otvoreno je u novembru 1926. godine, a svečanu čin otvaranja priopao je finansiar Nataša, tadašnjem načelniku Umjetničkog

odjeljjenja Ministarstva pionira. Tri večeri za redom izvedeni su muzičko-dramatični programi i tako je očuvančen početak rada kuće.

U povodu odluke Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika Bosne i Hercegovine, direktor Javne ustanove Narodno pozorište Sarajevo, Gradimir Gojer, izjavio je sljedeće:

"Ovo je jedan od krunskih trenutaka u preko isamdeset godina dugoj tradiciji Narodnog pozorišta Sarajeva. U godinama u kojima smo uspjeli obilježiti ledenstvu obilježnicu sarajevke Oper i isamdeset pet godina. Narodnog pozorišta Sarajev dolga je bio fantastična vijest o zaslavljenju, budući zaštitni simbol od najljepih zgrada u državi Bosni i Hercegovini, hrane kulture i umjetnosti, zgrade koja je umjetničkim smjernima sadržaja koji su ih ispunjavali odgajila generacije Bosancaca i Hercegovačaca i pokazala svijetu, a ne samo našoj zemlji, vrhovnost umjetnosti na ovom trbu."

Obavce

Obradovan sam uvećem odlukom, kao i svim spomenicima naše kuće, ali to je odluka koja dresira obavcerje: s jedne strane državu, odnosno vlast da brine o objektu, a s druge strane, sve nas koji na bilo koji način participiramo u umjetničkim sadržajima Narodnog pozorišta."

Direktor Narodnog pozorišta kaže i da će u "povodu ove odluke, u sklopu obilježavanja početka nove umjetničke sezone u Narodnom pozorištu Sarajevo, biti održana prigodna vječanica."

An. ŠIMC

U příležitosti 65. výročí úmrtí Karla Paříka položili členové České besedy květiny na jeho hrob. Hřbitov sv. Mihovil v Sarajevu, 16. června 2007.

DOGAĐANJA

DETALJ ČEŠKE SPOMENIČKE KULTURE NA GROBLJU SV. JOSIP

Kompleks grobalja u Koševskoj dolini, groblje sv. Mihovila, sv. Josipa i Evangelističko groblje, počivališta su doseljenika katoličke i evangelističke vjeroispovijesti. Evangelističko groblje je ekshumirano pri građenju Građevinskog fakulteta. Po natpisima na spomenicama može se zaključiti da su pokojnici bili Česi, Mađari, Italijani, Austrijanci i drugi doseljenici.

Na rimokatoličkom groblju Sveti Josip na Koševu u Sarajevu, nalazi se obiteljska grobnica Slavik. Evidencijski broj grobnog polja u KJKP «Pokop» je K R10 br.9. Groblje Sveti Josip na Koševu je pod zaštitom Kantonalnog zavoda za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa Sarajevo. Groblje Sveti Josip je druga kategorija spomenika kulturno-historijskog naslijeđa. Prema podacima Kantonalnog zavoda za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa Sarajevo, nadgrobni spomenik je izgrađen 1908. godine u mjestu Ríhnovu, R.Češka.

Na visokom postamentu od bijelog kamena stoji figura anđela sa maslinovom grančicom u lijevoj ruci, napravljena iz jednog komada svjetlog kamena pješčara, u ljudskoj veličini. Autor kipa je K.Mihalek, kipar iz R.Češke. Figura anđela je stilizirana u duhu secesije.

Natpisna ploča na vertikalnom dijelu je razbijena u nekoliko komada. Usljed slijeganja tla došlo je do statičke poremećenosti postamenta i nagnuća figure anđela. Figura anđela ima erozijom oštećenu površinu, a na desnoj ruci joj nedostaju prsti. Površina kipa je obložena mahovinom zelene boje.

Da bi sprječili rušenje kipa, članovi «Česke besede» Sarajevo i uposlenici Ambasade Češke Republike finansirali su skidanje kipa sa nagnutog postamenta i postavljanje na betonsku podlogu pored groba. Time je kip anđela samo spašen od obaranja.

Da bi imali uvid u stanje kipa i mogućnosti njegove restauracije i sanacije, Česka beseda je angažovala kipare Darka Šobota i Amira Sućesku da izvrše snimanje stanja i predlože potrebne radnje. U ekspertizi su dali stanje spomenika i potrebne restauratorske radnje. Predračunska vrijednost restauracije i sanacije kipa anđela iznosi 5.200,00 KM, a prema procjeni klesara, popravke nadgrobnog dijela groba koštale bi 3.000,00 KM.

Česka beseda je u Program rada za 2008. godinu unijela nastavak aktivnosti na sanaciji grobnice Slavik.

Tomislav Krzyk

DOGAĐANJA

DOGAĐAJI KOJIMA SMO PRISUSTVOVALI - UDÁLOSTI, KTERÝCH JSME SE ZÚČASTNILI

U aprilu 2008. Sedmica dječijeg češkog filma

Ambasada Češke Republike nastavila je sa projekcijama češkog filma koje se održavaju redovno krajem svakog mjeseca u prostorijama Franjevačkog samostana sv. Ante na Bistriku, a u novembru, po treći put održana je Sedmica češkog filma u UNITIC-u. Članovi Besede su sa velikim interesovanjem prisustvovali svim projekcijama, a važno je dodati da su se iste projekcije održale po prvi put i u Bihaću.

Velvyslanectví České republiky pokračuje v pravidelném promítání českých filmů, vždy koncem měsíce v prostorách františkánského kláštera svatého Antonína na Bistriku. V listopadu se v kině UNITIC uskutečnil již třetí ročník Týdne českého filmu. Členové České besedy se zúčastnili všech promítání s velkým zájmem. Dodáváme, že se poprvé promítalo i v Bihači.

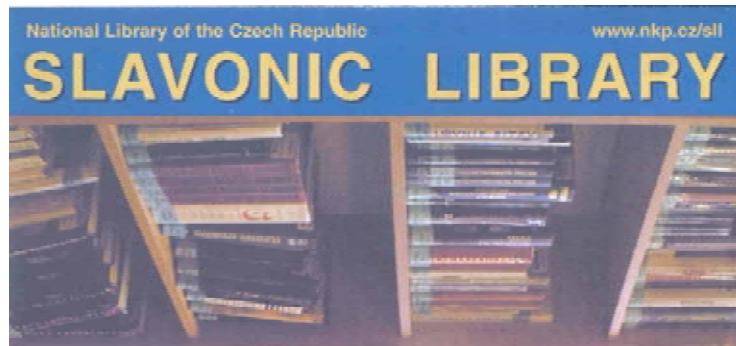
Posjeta iz Češke - 05.08.2007

Nacionalnu i univerzitetsku biblioteku Bosne i Hercegovine posjetio je Lukaš Babka, direktor Slavističke biblioteke u Narodnoj knjižnici Republike Češke i Adin Ljuca, bibliotekar i autor izložbe „Bosna i Hercegovina u češkim izvorima“, koja je organizirana u okviru 3. međunarodnog susreta bibliotekara slavista u Sarajevu ISCL.

U razgovoru sa Dr. Ismetom Ovcinom, direktorom NUB BiH Lukaš Babka je kazao kako mu je, s obzirom na dosadašnju plodotvornu suradnju sa Narodnom bibliotekom Češke, bilo zadovoljstvo posjetiti NUB BiH, te da svaki susret s vodećim ljudima nacionalnih biblioteka u regionu predstavlja jedan korak naprijed ka zajedničkim projektima.

DOGAĐANJA

- Također, volio bih naglasiti kako Bosniaca - časopis NUBBiH, čiji je broj, kako vidim nedavno izašao iz štampe, predstavlja jednu od najvrednijih i najtreženijih slavenskih kolekcija, pogotovo u bibliotečkim krugovima – naglasio je Adin Ljuca.

20. septembra 2007. godine u Sarajevu, također u UNITIC-u, na svečanoj ceremoniji ILH, uručene su povelje mira «Državnik – humanista 20. stoljeća». Pored Stjepana Mesića, Milana Kučana i Kire Gligorova, ova povelja će biti uručena i Vaclavu Havelu u Češkoj Republici, koji zbog bolesti nije mogao biti prisutan na dodjeli priznanja u Sarajevu. Za dodjelu ovog priznanja, u ime bivšeg češkog predsjednika, zahvalio se ambasador Češke Republike u BiH, Jiří Kuděla.

Havelu uručenje u Češkoj

Češki ambasador u BiH Jiří Kudela (Jiri) zahvalio je u imu bivšeg češkog predsjednika Václava Havela na priznaju, pojasnivši kako zbog zdravstvenih razloga Havel nije mogao prisustvovati uručenju Ligue povelje mira. Predstavnici ILH naveli su kako će u narednom periodu nastojati ovo priznanje Havelu uručiti u njegovoj rođenoj Češkoj.

(Foto: F. Polc)

Sarajevo: Ren i Blater s laureatima Mesićem, Gligorovom i Kučanom
Svečana ceremonija u Sarajevu

Uručene povelje „Državnik – humanista 20. stoljeća“

Šurjan istakao da dobitnici ovog priznanja trebaju biti primjer, a njihov rad vodilja bh. političarima

Počasni ambasadori mira Internacionale lige humanista (ILH) Jozef Sepp Blatter (Joseph Sepp Blatter) i Elizabet Ren (Elizabeth Rehn) sinoć su u sarajevskom poslovnom centru UNITIC uručili povelje mira „Državnik - humanista 20. stoljeća“ aktualnom predsjedniku Hrvatske Stjepanu Mesiću te bivšim predsjednicima Slovenije i Makedonije Miljanu Kučanu i Kiri Gligorovi.

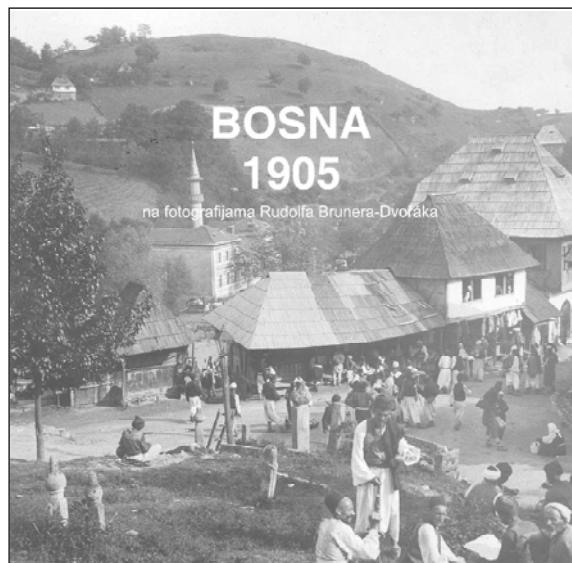
20. září 2007 v Sarajevu, taktéž v kině UNITIC, jsou na slavnostním ceremoniálu ILH předány ceny míru „Státník humanista 20. století“. Vedle Stjepana Mesiće, Milana Kučana a Kira Gligorova byla tato cena míru udělena i Václavu Havlovi, který se kvůli nemoci nemohl zúčastnit slavnostního předávání v Sarajevu. Za udělení tohoto vyznamenání poděkoval jménem bývalého prezidenta velvyslanec České republiky v BaH Jiří Kuděla.

DOGAĐANJA

27. septembra 2007. godine u 17.00 sati, nakon Mostara i Tuzle, u Bošnjačkom institutu u Sarajevu, otvorena je izložba pod nazivom «Bosna 1905. na fotografijama Rudolfa Brunera – Dvoržka», u organizaciji ČEŠKE AMBASADE. Do kraja godine, ovu izložbu moći će pogledati ljubitelji fotografije i ostali zainteresovani u Zenici, Banjoj Luci, Prijedoru i Bihaću.

27. září 2007 v 17,00 hod. byla v Bosňáckém institutu v Sarajevu otevřena výstava s názvem *Bosna 1908 na fotografiích Rudolfa Brunera – Dvořáka*, kterou pořádalo Velevyslanectví ČR v BaH. Výstavu, která předtím byla v Mostaru a Tuzle, mohli do konce roku shlédnout milovníci fotografie a další návštěvnici v Zenici, Banja Luce, Prijedoru a Bihači.

AMBASADA ČEŠKE REPUBLIKY ★★★

Za jedan od naj, naj, naj...finijih kulturnih događaja u Bosni i Hercegovini ove godine pobrinula se Ambasada Češke Republike u BiH, u saradnji sa OKC Abrašević i Srpskim kulturno-prosvjetnim društvom Prosvjeta iz Mostara. Radi se o fenomenalnoj izložbi fotografija *Bosna 1905*, autora Rudolfa Brunera-Dvoržka, koja će biti otvorena 16. augusta u Galeriji Spomen-kuće Čorovića u Mostaru. Rudolf je bio majstor fotografije koji je u časopisu *Český svět* 1905. godine objavio seriju fotografija iz Bosne pod nazivom *Bosanski tipovi*. Zahvaljujući tome što se u Češkoj prema svom kulturnom blagu ne odnose kao u Bosni, ostalo je sačuvano više od 300 njegovih fotografija. One predstavljaju sjajno svjedočanstvo o našoj zemlji od prije stotinjak godina, ali i podsjećaju koliko močna može biti umjetnička crnobijela fotografija. Sjajna stvar je što će nakon Mostara, izložba biti postavljena i u Tuzli (16. 8.-30. 8.), Sarajevu (27. 9.-11. 10.), Zenici (18. 10.-31. 10.), Banjoj Luci (8. 11.-22. 11.), Prijedoru (29. 11.-13. 12.) i Bihaću (18. 12.-11. 1). Ko propusti da pogleda ovu izložbu, učinit će to na vlastitu štetu.

Objavljeno u časopisu DANI

DOGAĐANJA

Povodom 28. oktobra, Dana državnosti Češke Republike, Ambasada ČR u BiH priredila je prijem u poznatom sarajevskom restoranu Pivnica. Pored mnogobrojnih gostiju, ovom prijemu su prisustvovali i članovi Česke besede Sarajevo.

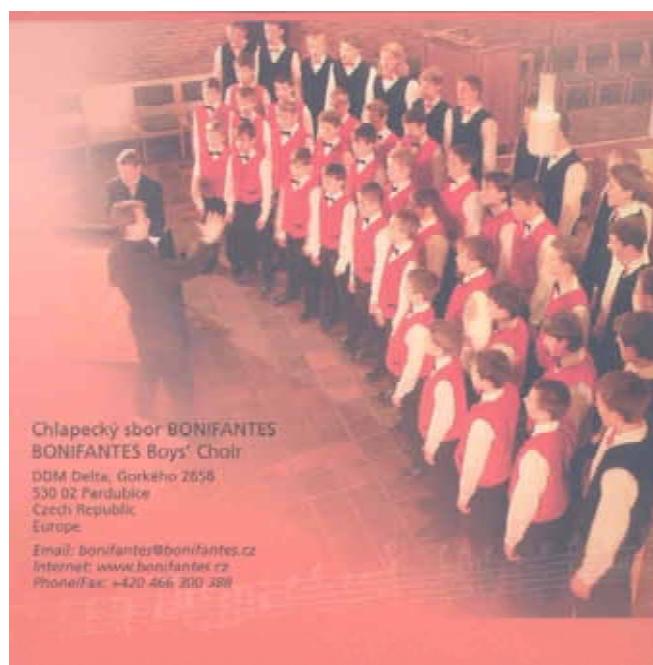
U příležitosti 28. října, státního svátku České republiky, uspořádalo Velvyslanectví ČR v BaH recepci ve známé sarajevské restauraci Pivnice. Vedle četných hostí se recepce zúčastnili i členové České besedy Sarajevo.

Tom prilikom gosti su mogli pogledati Izložbu «Humor i psihanaliza Sigmunda Fojda» autora Vladimira Jiraneka.

10. novembra 2007. godine, u Katedrali je održan koncert na kojem se horskom muzikom predstavio, u okviru turneje kroz Sloveniju, Hrvatsku i BiH, dječački zbor Bonifantes iz Pardubica iz Češke Republike.

10. listopadu 2007 se v Katedrále v rámci turné po Slovinsku, Chorvatsku a BaH uskutečnil koncert dětského sboru Bonifantes z Pardubic v ČR.

IZ ČASOPISA NAŠIH KRAJANA

KLUB 7 – 9/2006

XIV SVESOKOLSKI SLET 2006

(Prag 1– 7. juli 2006.)

Slet je bio otvoren gala - predstavom u praškoj Sazka Areni. Na tribinama se našlo čak 17000 učesnika i gostiju, a među njima je bio i premijer Jiří Paroubek. Doputovale su i stotine članova inozemnih sokolskih društava iz ukupno 14 zemalja svijeta. Dočekao ih je «starosta Česke obce sokolske» - načelnik sokolske Česke obce Jaroslav Bernard: «*Posebno upućujem sračnu dobrodošlicu našim krajanim ovdje među nama, Sokolima iz inozemstva, koji su u vrijeme kada Sokol u zemlji njegovih utemeljivača nije mogao slobodno egzistirati, ponosno nosili njegove stjegove iz svojih novih domova, čime su značajno pridonijeli održanju tradicije sokolskih ideaala.*» U Prag su se uputili Sokoli iz Sjedinjenih Država, Kanade, Australije, iz Njemačke, Austrije, Francuske, iz Švicarske, Švedske, te brojna slovačka otpjava, Sokoli iz Bugarske, Srbije, Slovenije, Gornjih i Donjih Lužica i Portugala. Najbrojnija skupina bili su američki Sokoli koji su na čelu nedjeljne povorke isli Pragom: «*Tu su oko tri stotine američkih Sokola iz cijelih Sjedinjenih Država. Iz Californie, New Yorka, iz Texasa, Chicaga, Omahe, Minnesotte*», rekao je tada predsjednik američkog Sokola Larry Laznovsky. Sokol je u Americi ponikao kratko iza osnivanja u Češkoj. Najstarije sokolsko društvo u Saint Luisu lani je imalo podsjećanje na svoju 140. obljetnicu. Iz Kanade je, prema starješini tamošnjeg Sokola, prispjelo oko sedamdesetak Sokola: «*Koliko ja znam, vježbat će trideset pet odraslih, plus šestero djece. Došli smo uglavnom iz Toronto, a drugi najviše zastupljeni su Montréal i Ottawa*».

Na sletu su se spremili i Sokoli iz Australije. Potvrđila je to i vođa sokolskog društva u Canberri Zora Kašpárková. I sama vježba u Sokolu od svoje treće godine: «*Mi smo podružnica Canberra, pripadamo Sydneyu. Uvježbavale smo tri u Canberri, a jedna je uvježbavala u Melbournu*».

Jaku tradiciju ima Sokol u Poljskoj. Naprimjer, društvo u Bydgošći ljetos slavi sto dvadesetu obljetnicu svog postanka i ima oko tisuću članova. I u Poljskoj je morao Sokol biti, prema njegovom predsjedniku Andrzeju Bogutzkom, pedeset godina u ilegalu. Na sletove u Pragu Poljaci redovno dolaze: «*U 2000. godini, na sletu u Pragu nas je bilo dvjesto vježbača, a ljetos ih je stotina*».

U Lisabonu je, navodno, ravno stotinu Sokola, a sa sokolskim nazorima - načinom mišljenja, upoznali su se pri posjeti Kanadi.

Povorku, duž cijele njene trase - Václavské náměstí, okolo Narodnog kazališta, Rudolfinu, pa na Staroměstské náměstí, posmatrale su stotine ljudi, a mnoge od prisutnih nije priječilo ni putovanje. 17000 vježbača, među njima stotine članova inozemnih sokolskih društava, dvadeset skladbi koje su Sokole pratile kod skupnih vježbi, i deseci tisuća gledatelja na Stadionu Rošickog na Strahovu. - Tako se da ukratko opisati 14. Svesokolski slet.

A kako je slet, na završetku, ocijenio predsjednik inozemne sokolske zajednice i Sokola Pariz Jiří Bystrický? «*Tu je veoma lijepo, kao svaki put na sletu. Čovjek se sretne s mnogim starim znancima, a taj osjećaj kod vježbanja je vrijedan da ga čovjek proživi*».

U doba totalitarnosti, kada je Sokol u Čehoslovačkoj bio zabranjen, održale su njegovu tradiciju upravo inozemne sokolske zajednice. Niz sletova bio je u inozemstvu. Jiří Bystrický podsjetio je na neke: «*Sletovi koje je*

Z ČASOPISA NAŠIH KRAJANA

priređivao Centar Sokolstva u inozemstvu bili su, razumljivo, manjeg obima, bilo je manje učesnika, no slili su se iz cijelog svijeta. Centar je u inozemstvu priredio ukupno sedam sletova, a posljednji od njih bio je u Parizu 1990. godine, gdje je doputovalo oko petsto učesnika iz České obce sokolské. Pariski slet je za nas bio veoma lijep, iako je s tim bio spojen veliki posao. Za mene je bio lijep i slet u Beču, bilo je to valjda 1982. godine. Ali svi su sletovi zanimljivi, i to je uvijek pravi doživljaj».

Prema starješini Sokolske župe austrijske Jiříja Nováčka, učešće Sokola iz inozemstva na ovom sletu je ipak bilo manje nego u prošlosti: «*To je zato jer se ta inozemna zajednica polako smanjuje, odlazi. Nas je stalno sve manje i manje. Mi, koji smo tamo rođeni, tamo naravno, ostajemo, ali već nas nema toliko. Mi se radujemo svakom pojedincu, ali ti mladi danas imaju posve druge interese».*

Ipak su na slet, u Prag, sa društvima iz inozemstva doputovale desetine djece koja su nastupala uz skladbe Počitadla ili Karimatky. A prema riječi predsjednika Sokola iz teksaškog Dallasa Boba Podhrazskog, u Sjedinjenim Državama ne mogu se tužiti na nedostatak djece u Sokolu: «*U Texasu imamo šest sokolana, naprimjer u Dallasu, Westu, u Houstonu i u Corpus Christi, i svake godine imamo slet*». Bob Podhrazsky je uputio i poziv na sveamerički slet koji će se održati 2009. godine.

(Česky Rozhlas 7, Radio Praha, upravena a zkracena)

Sa češkog prevela B. Hrzková

V Praze ve čtvrtek skončil 14. Všesokolský slet, cvičilo na něm 17 tisíc lidí

[07-07-2006] Autor: Milena Štráfeldová

17 tisíc cvičenců, mezi nimi stovky členů zahraničních sokolských jednot, dvacet skladeb, které Sokolové předvedli při hromadných cvičeních, a desítky tisíc diváků na Rošického stadionu na Strahově. - Tak se dá v krátkosti shrnout 14. Všesokolský slet, který skončil tento čtvrtek v Praze. Více už Milena Štráfeldová:

Foto: ČTK

Sluníčka, Počítadla, Ta naše písnička česká, Chlapáci i Zpěv naděje - to jsou jen některé z názvů celkem dvou desítek skladeb, které Sokolové pro letošní 14. Všesokolský slet v Praze připravili.

“Na ploše jsou cvičenci s vlajkami České obce sokolské a přibíhají dívky, které čeká jejich sestava s názvem Rozkvetlá louka. Děvčata na ploše vytvářejí obraz srdce a na plochu přišli také dva sokolníci,” zaznělo při televizním přenosu ze zahájení čtvrtčních hromadných cvičení na Strahově. Programu, kde se představili cvičenci ve věku od jednoho do devadesáti let, přihlízel i prezident Václav Klaus. Ve skladbách Ta naše písnička česká nebo Chlapáci vystoupily i stovky krajanů. Zahraniční Sokolové se na slet připravovali celý rok. A jak slet na závěr hodnotil předseda Zahraniční obce sokolské a Sokola Paříž Jiří Bystrický?

“Je to tady velice pěkné jako pokaždé na sletu. Člověk se setká s mnoha starými známými a ten pocit při cvičení stojí za to, aby ho člověk zažil.”

IZ ČASOPISA NAŠIH KRAJANA

Foto: ČTK

V době totality, kdy byl Sokol v Československu zakázán, udržely jeho tradice právě zahraniční sokolské obce. V zahraničí proběhla i řada sletů. Jiří Bystrický připomněl alespoň některé:

"Slety, které byly pořádány Ústředím Sokolstva v zahraničí, byly samozřejmě v menším měřítku, bylo tam méně účastníků, ale sjížděli se z celého světa. Ústředí pořádalo v zahraničí celkem sedm sletů, poslední z nich v roce 1990 v Paříži, kam už přijelo asi pět set účastníků z České obce sokolské. Pařížský slet byl pro nás velice pěkný, i když s tím byla spojena velká práce. Pro mne byl pěkný taky slet ve Vídni, to bylo asi v roce 1982. Ale všechny slety jsou zajímavé a je to vždycky zážitek."

Zahraniční sokolské obce jsou dnes ve Spojených státech, v Kanadě i v Austrálii, odkud na 14. Všeobecný slet přijely stovky účastníků. Z evropských zemí je třeba jmenovat alespoň Francii, Německo, Švýcarsko, Rakousko, Velkou Británii nebo Švédsko. Početně jsou sokolské obce na Slovensku a v Polsku, naopak v Bulharsku, Srbsku nebo Slovinsku čítají sokolské jednoty jen několik desítek lidí.

Foto: ČTK

Podle starosty Sokolské župy rakouské Jiřího Nováčka však byla účast zahraničních Sokolů na Sletu menší než v minulosti:

"To je tím, že se ta zahraniční obec pomalu zmenšuje, odchází. Nás je pořád méně a méně. My, kteří jsme tam rození, tam samozřejmě zůstaneme, ale nás už není tolik. My se těšíme na každého jednotlivce, ale ti mladí dneska mají docela jiné zájmy."

Přesto na slet do Prahy přijely ze zahraničních jednot i desítky dětí, které vystoupily ve skladbách Počítadla nebo Karimatky. A podle slov předsedy Sokola v texaském Dallasu Boba Podhrazského si ve Spojených státech na nedostatek dětí v Sokole nemohou stěžovat:

"V Texasu máme šest sokoloven, například v Dallasu, ve Westu, v Houstonu a v Corpus Christi, a každý rok máme slet."

Bob Podhrazsky také pozval na celoamerický slet, který se bude konat v roce 2009.

Z ČASOPISA NAŠIH KRAJANA

Český kalendář 2007

LIBUŠE

Mitska kneginja, možda najpopularnija ličnost rane češke historije, koju je na tako lijep način predočavao Alois Jirásek, mogla je živjeti negdje u VII stoljeću, dakle u doba kada je češka zemlja tonula u maglu priča i legendi. Bilo je to još daleko od doba kada će historičari iznositi saznanja o malom narodu usred kotline okružene sa svih strana graničnim gorama. U pagansko doba nije bilo dubljeg interesa za zemlju barbara, kakvima su naše pretke smatrali rimski ljetopisci.

Vjerujmo tradicijskoj povijesti da je lijepa i mudra Libuše postojala, da je vladala i sudila pravedno, te da je dala osnov plemenu koje je istrajavao kroz vijekove. Přemyslovci, nazvani tako kasnije, prema njenom mužu (kojeg si je odabrala među sebi - knjeginji podčinjenima), postupno su stjecali autoritet i respekt okolnih vladara, da bi na kraju postali vodeća dinastija srednje Europe.

Zahvaljujući Jiráseku, poznati su nam Libušini počeci vladavine i njen osobni, čestit i vrstan stav, simpatičan i duboko ljudski. Bila je vođa naroda koji još ni izdaleka nije bio u cijelosti državna formacija, nego samo mala skupina koja se trudila zadobiti prevlast nad drugim, podjednako malim plemenskim zajednicama. Centralna pozicija te skupine bila je povoljna za daljnji razvoj historije, a po prilici i sposobnost nježne, iako energične djevojke, koja je uzela uzde muškarca u svoje nježne ruke. Predstavljamo si dakle Libušu kao gotovo nadzemaljski hrabru, dominantnu, i ženu snažnog duha i volje.

Kad je Bedřich Smetana započeo svoje veliko operno djelo da bi nam oslikao knjeginju iz davnine moćnim harmoničnim tonovima, poklonio se tako veličanstvu ženskog roda na vladarskom tronu, i dao nam u savršeno idealiziranoj formi utemeljiteljicu češkog naroda. Stvorio je krasnu i ponosnu ličnost, uzvišenu i mudru, kakva je po prilici trebala biti naša pramajka. Libuše je zaslужila tu glorifikaciju, i naša se predstava o njoj, u sustini, nije do danas promijenila. I danas, u doba historijskih istraživanja i ispravljanja starih legendi i dogmi, predstavljamo si našu prvu knjeginju sa jednakim pjetetom kao i naši davni preci.

Smetanova Libuše je bila, kao operna predstava, oslikana u shvatljivim radnjama glazbenog teatarskog predstavljanja, i sa stvaralačkom poniznošću. 1937. godine je Václav Talich doveo u Narodno kazalište (Národné divadlo) pjevačicu Marie Podvalovou koja je, već godinu poslije, ostvorila veliki lik upravo u Libuši. Razumijevanje mitske knjeginje, koje je potencirala svojim dramskim pristupom, u poratnim godinama, zacijelo je izvanredno. U ratu su Nijemci zabranili izvođenja Libuše, ali su se odmah 1945. godine, 27. maja, zaorili zvuci te narodne himne u izvođenju naše najveće pjevačice, na svetoj gori Řip, pa na Praškom gradu, i konačno, u prirodnom amfiteatru na Děvinju u Bratislavi 1959. godine, gdje je tu svečanu operu gledalo više od sto pedeset tisuća ljudi, na obje obale Dunava. Pjevačica se utjelovila u istinsku knjeginju, potičući narod ka novoj sutrašnjici. Marie Podvalová je postala simbol tog doba, simbol velike budućnosti o kojoj je kao knjeginja proricala, i utisnula je lice toj gigantskoj Smetanovoj ličnosti.

I desetljećima poslije, ostao je upravo lik Libuše u izvedbi Marie Podvalove, uzor za mitsku knjeginju u zbirci historijskih ličnosti ciklusa «Kraljevi i knjeginje zemalja Češke Krune» («Králové a knížata zemí Koruny české»), koji sam stvorio kao očitovanje smjernog poštovanja prema povijesti naše zemlje. Osobni susret s pjevačicom bio mi je izvor inspiracije pri stvaranju legendarne ličnosti. Ovdje se susrela legenda sa stvarnošću, a to je pomoglo sačuvati uspomenu na našu prvu veliku povjesnu ličnost, moćnu i nezaboravnu knjeginju - veliku i najveću od svih - Libušu.

**Vladimír Pechar
Pripremila B.Hrzková**

**10. izložba iz ciklusa »Česi u Sarajevu« - Ilustratori NADE
Maksimilian Liebenwein »... al Libuša prosce vrača...« 1898.**

IZ ČASOPISA NAŠIH KRAJANA

Český kalendář 2006

VÁNOCE

Zvuk zvôna nad smetovima oteze se,
gdje u daljini tiho gubi se...
danu u duši zvon svih zvôna glasa se.

Za ljubitelje poezije, riječima pjesnika J.Vrchlickog se ne mora ništa dodavati. Kako otpočeti priču o blagdanima koji spadaju, ili su spadali, u najljepše? Dozvolite, mili čitatelji, barem na trenutak, par osobnih sjećanja, a na što drugo nego na Božiće iz mog djetinjstva.

Provodila sam ih na selu, a bili su lijepi, već i zato što su moji roditelji i praroditelji voljeli svoje jedinče. Moja marljiva i prepelanatna majčica započinjala ih je sa božičnim pospremanjem cijele kućice, kojem sam se, istina, ja katkad pomalo uklanjala. Kada bismo, s taticom, «preživjeli» spremanje kućanstva «podignutih nogu», a sve se samo blistalo, uključujući tu brižljivo počišćeno dvorište opskrbljeno cvijećem, tada bi počelo mirisati po božičnim slatkisima koji su spremani u kutije, u smočnici sa jabukama, da bi se lijepo prolezali. Tatica je tamo povremeno tajno išao, ja ne, jer nisam bila izjelica. Kad sam malo porasla, majčica bi mi tada pripravljala torbu, i dan pred Badnjak išla bih, nakon djeda i bake, krasnim malim vlakom, vučenim dimljivom lokomotivom, da bih donijela sitne darove. Imala sam tako Božić dva puta. Moj stasiti djed bi me čekao na malenom kolodvoru, gdje je preuzimao brigu za mene od ljubaznog gospodina konduktora, a moja mala ruka uvukla bi se u njegovu veliku, i krenuli bismo za bakom. Sa kućnog praga, pokrivenog narezanim granjem crnogorice, ulazilo se trijemom u veliku sobu sa kaljevom peći, brižljivo oribano pogom, s visoko namještenim posteljama prekrivenim svečanim prekrivačima. Malo drvce kojeg bi djed odsjekao u obližnjoj šumi, krasili su domaći slatkiši, ponajviše blistavo bijeli kolutići s mirisom anisa, a na vrhu sjajna zvijezda. U prozoru je počinjao cvasti božićni kaktus na koga je baka bila veoma ponosna. Dugo i rado sam vjerovala za Ježiška-Isusića, istina, ponekad bih malo posumnjala, ali bilo je tako krasno, nakon popodnevne šetnje s tatom, doći na Badnjak kući i naći prostri stol. Poslije večere zazvonilo bi zvonce, otvorila se zaključana sobna vrata, a iza njih krasno božićno drvce, i pod njim hrpa darova. Među njima nikada nije manjkala knjiga. Tatica bi recitirao: «Hoj, ty štědrý večere, ty tajemný svátku...» iz Erbanove knjige «Kytice». Kod nas se uvijek mnogo pripovijedalo, i kao inače-spominjalo, sjećalo. Tatica na badnje večeri u svojoj obitelji, gdje je bilo osmero djece, tako da su bile dosta skromne. Najveća blagodat bile su slatke, makove, poparene buhtlice, polivene sirupom ili medom. Majčica nije nikad zaboravila na Božić kada se, poslije šest godina, vratio njen otac, upravo na Badnji dan, a ona se tog visokog stranca (za nju), u sivoj uniformi francuskog legionara, bojala čak do plača. Bilo joj je šest godina.

IZ ČASOPISA NAŠIH KRAJANA

U vrijeme trajanja Božića održavali su se svi mogući običaji. Hodala je Barbara, tajanstvena žena u bijelom, koje sam se pomalo bojala, skoro više nego za Svetog Nikolu. On je bio praćen anđelom i đavolom u kožuhu s rogovima i crvenim jezikom koji me manje plašio, jer je u pričama, koje su mi pričali moji bližnji, doduše bio stanovnik pakla, ali se često dao nasamariti. Na Badnji dan smo postili, pa zlastastog odojka tada nismo vidjeli, rezali smo jabuke i krkali orahe. Ja sam se veselila na trenutak kada ću s nestrljenjem otvarati novu knjižicu. Krasni su bili Božići i kada sam imala vlastitu djecu. Većinom smo ih provodili zajedno s mojim roditeljima, i najednom nas je bilo puno za stolom.

Bježim iz grada do danas, makar bio lijepo ukrašen, bježim od izloga punih darova u selo gdje je mir, ptice na hranilicama, no sada, nažalost, ostala su još samo sjećanja na one koji su mi pripremali skromne, no ljubavlju ispunjene božićne dane. Nikada, ni na trenutak, i pored velike propagande, nije u našoj obitelji našao mjesto Djeda Mraz. Riblju juhu, prema bakinom receptu, kuhaju i njeni prauunci.

Da to ne bi bile samo uspomene, evo nešto historije:

Božić se u Europi slavi od 4. stoljeća. Na sjevernoj polutki pada u vrijeme zimskog solsticija kada se pomalo počinje produžavati dan. Baka je govorila: «Na Boží narození o bleší převalení» (Na Božje rođenje za buhino prevajivanje).

U pagansko doba su se u to vrijeme često odigravala veoma smjela, vatrena slavlja uz gomile jela i pića. Kršćanski Božić se u pojedinim zemljama pomalo razlikuje: Moram priznati-najmiliji mi je srednjoeuropski Ježišek kojeg djeca nestrljivo iščekuju. U početku su se u crkvama i obiteljima postavljali betlehemski. Najljepšim se smatra onaj u Třebechovicama pod Orebom u istočnoj Češkoj, i u Pragu, na Hradčanima, betlehem u kapucinskom hramu na Loretánském náměstí. Figure u prirodnoj veličini, a ovčice koje nisu glavicama zacakle dječje oči i danas. Predodžba Božića u Češkoj je u 20. stoljeću povezana sa slikama J.Lade, kojima je vjerodostojno ovjekovječio selo, s družbicama dječaka u šubaricama, djevojčicama u rupcima, noćobdijom, psima, mačkama, seoskom crkvicom, onako kako je to upoznao u svom djetinjstvu na selu. Šaran i božićno drvce počeli su se «proguravati» tek u 19. stoljeću.

Uz božićni kaktus moje bake, postupno su prispjevali ciklama, muškatle, zalea, kamelija i drugo cvijeće, a najposlije božićna zvijezda, poznata pod imenom Poinsetia. Potječe iz Meksika. Uz nju se veže astečka priča o velikoj, strastvenoj ljubavi božice, kojoj je zbog neuzvraćene ljubavi prepuklo srce, a kapljice krvi iz njega dale su crvenu boju gornjim listovima ovog cvijeta. Ne samo zbog svog podrijetla iz toplog Meksika, već možda i zbog vrelog srca prepuklog radi neuzvraćene ljubavi, cvijet je veoma osjetljiv na hladnoću. Zato ga dajte u cvjećari dobro upakovati, a kod kuće ga čuvajte, kako od hladnoće našega podneblja, tako i od hladnoće srca, i uspijevat će.

U zaključku i nešto statistike, ali ne prepadajte se! Bit će to o prezimenima. U našoj zemlji pojavila su se srazmerno kasno. Često su karakterizirala čovjeka prema izgledu, osobini, dojmu, čime se bavio, nekad prema mjestu odakle je potjecao, kućnom obilježju i slično.

O prezimanima inspiriranim Biblijom, navodim anegdotu: Ulazi sv. Josip u štalu gdje je Marija rodila. Udari se o gredu, uhvati se za glavu i poviče: «Ježiš!» (Isuse!). Marija će na to: «To je to, tako će se zvati! A ti neprestano Hugo, Hugo...». Čudite se. Na sjeveru Moravske uistinu živi gospodin koji se zove Hugo Ježišek. Ježišeka je više u Moravskoj, i to 74. Nikakav Ježiš-Isus, samo oblik deminutiva. Nositelji tog imena koriste ga ponajprije pred Božić, kada se traže darovi. Sa Ježišekom ovo ne završava. Suvereno vode Piláti, njih je 752. S prezimenom Krist ih je 395, Kristek 401. Herodesa je pukih 50, najviše u Pragu i Zlinu, u južnoj Češkoj i Visočini ih nema. U oblasti Olomouca često imaju u prezimenu titulu ing. Ponosni su na to, iako ponekad moraju podnosići pitanje da li ju imaju i djeca. Zato se u češkim zemljama ne može naći nikakav Mojžiš (Mojsije), Metuzalém, Šalomoun (Salomon)-samo Jidáš (Juda) i Jeremiáš. Što se tiče krsnih imena, ona stalna su Anna i Marie (Ana i Marija), a slijede ih Save, Estere, Rebeke. Nemamo kao u Španjolskoj Immaculatu (Neoskvrnjenu), Concepción (Začeće), niti Asunción (Uznesenje), ali nikada se ne zna.

Mili čitatelji, na završetku je recept za poparene buhtlice: Bolje dizano tijesto, kao za dobre buhtle, primješati grožđdice, male pogačice napuniti makovim nadjevom. Mljeveni mak povruti vrućim mljekom, zasladiti, dodati cimet, vaniliju, prokuhati i puniti. Ispeći ih 4-5 dana prije Božića. Na Badnji dan staviti ih nad paru i vruće posuti šećerom sa cimetom, politi maslacem. «Dobrota». Divota.

Želim našim dragim čitateljima božićne blagdane pune ugode i ljubavi.

*Ph. Dr. Jana Volfová
povjesničarka*

Sa češkog prevela B.Hrzková

IZ ČASOPISA NAŠIH KRAJANA

100th ANNIVERSARY OF THE “CESKA BESEDA” IN SARAJEVO

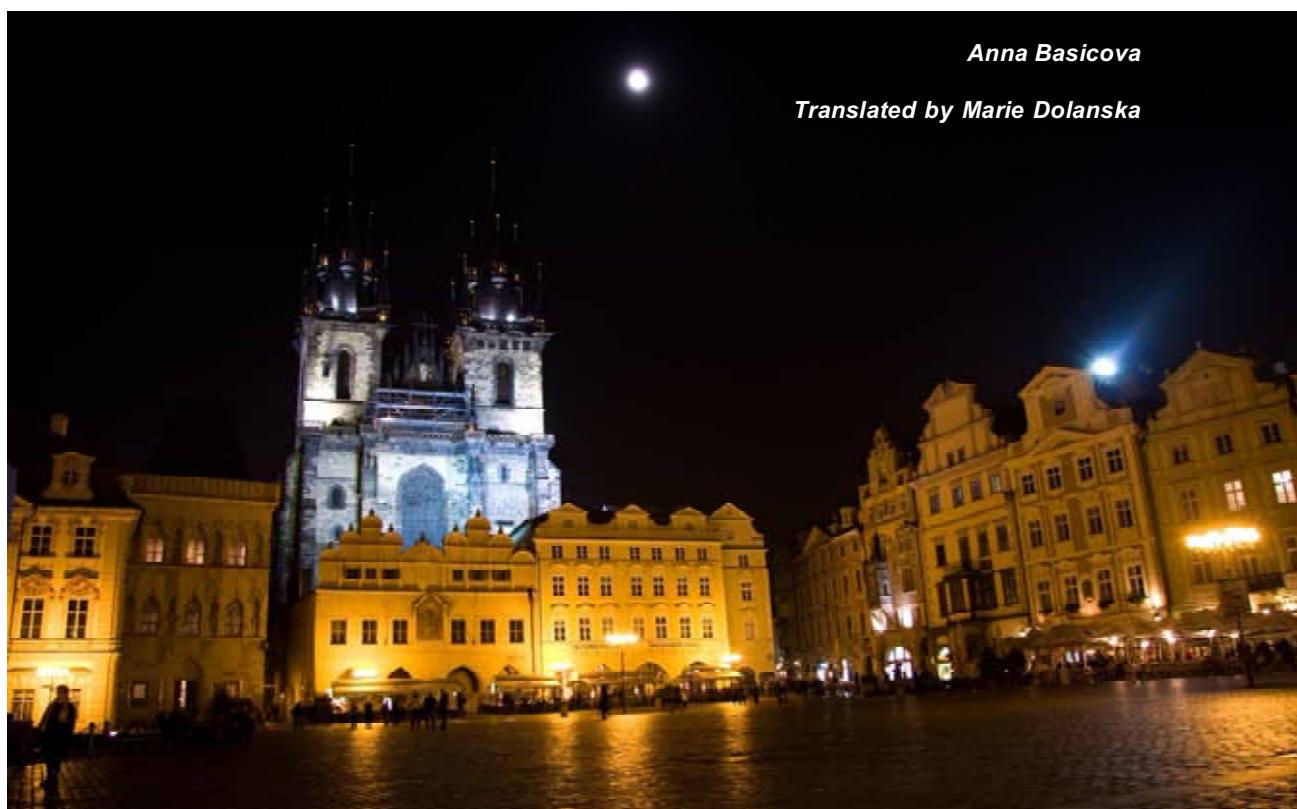
(článek byl otištěn v čísle 1-2 - 2006)

Ever since Bosna and Hercegovina became part of the Austro-Hungarian Empire in 1878, Czechs started to immigrate to these lands. They soon formed various organizations- to meet their compatriots and to enjoy some social life. By about 1906, there were approximately 6000 Czechs settled here. Several groups united in 1905 under the name of “Ceska beseda” in Sarajevo. They organized a Czech language school for children and adults and the teachers helped to run various educational and cultural activities. They founded a library of Czech books, there were puppet shows, theater performances for adults, dances, etc. In the summer, children from Sarajevo would visit Czechoslovakia to improve their language skills and to visit relatives and friends. Some of these activities was unfortunately interrupted by the Second World War, but some of the work still continues.

The 100th Anniversary of the “Ceska Beseda” was marked in November 2005 by a large exhibition, entitled “CZECHS IN SARAJEVO” (Cesi v Sarajevu) consisting of 30 historical panels of writings, photographs, etc. It was opened by Mrs. Jovanka Manzalovic- Salaka and by Mrs. Branka Hrkova. Among the exhibits were some original diaries of teachers and club officials, several books dating back to 1930, a catalogue of library books(containing 2800 titles), the original puppet theater and large-size puppets made in the Czech lands, and other interesting materials.

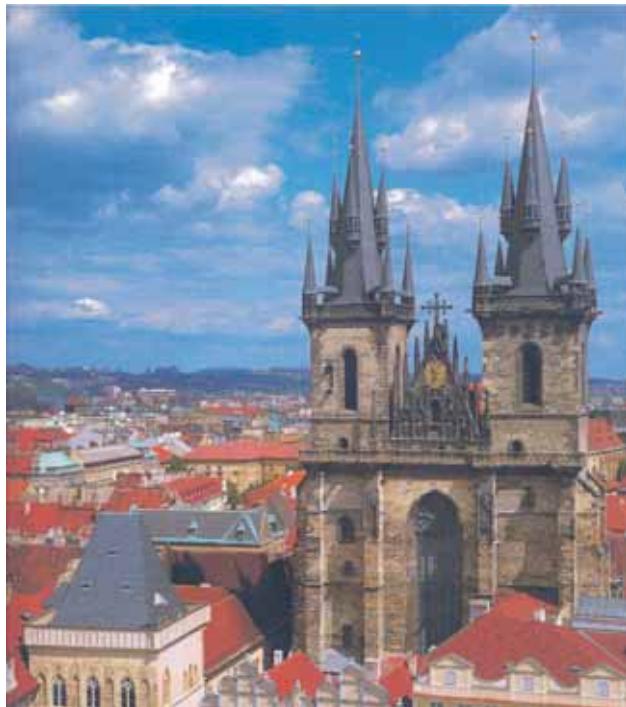
The exhibition was very well attended. Among the guests were the Ambassadors Jiri Kudela and Miroslav Mojzita.

At the present time, the activities of the “Ceska beseda” are handicapped by lack of space and members have to meet in private homes. In spite of this limitation, members have already organized 9 exhibitions of their activities and are planning another one for next year.

IJOS PONEŠTO...

SLIKOVNI VODIČ U SRCU EVROPE

Povodom 10-godišnjice obnovljenog rada Česke besede, Ambasada Republike Češke darovala je našem Udruženju monografiju Republike Češke pod nazivom Slikovni vodič u srce Evrope. Knjiga prikazuje lijepa i zanimljiva mjesta u Češkoj, Moravskoj i češkoj Šleziji kroz tekst i fotografije. Približava nam ljepotu prirode, historijske gradove, stare zamkove i dvorce u Republici Češkoj, a uključuje i neka mjesta koja nisu tako popularna među turistima, kao što su bregovi Češko-Moravskog gorja, čudesno obojeni zalazećim suncem, bijelo svetilište usred livada u cvatu u južnoj Češkoj, ili pak vinogradi južne Moravske. Knjiga nam takođe daje informacije, u najkraćim crtama, o mjestima prikazanim na fotografijama, njihovom životu, kao i njihovoj historiji. Republika Češka nema dugo postojanje kao država, ali historija Češke, Moravske i Šlezije, nekada zemalja Češke Krune, seže unazad sve do X stoljeća, do prvih prinčeva i kraljeva iz dinastije Pšemislovića koji su osnovali i ojačali državu. Od samog početka, pripadnici etničkih manjina imali su svoj udio u razvoju zemlje, živeći u njoj i doprinoseći bogatstvu kulturnog i društvenog života. Knjiga nas poziva da posjetimo ovu lijepu zemlju, okruženu vijencem pograničnih planina koje su nekada sprečavale napredovanje neprijatelja u zemlju, a čija nas prirodna ljepota i mir sada zovu na odmor i rekreaciju. Blagi pošumljeni brežuljci se smjenjuju sa zaravnima gdje se možete odmoriti, a stari zamkovi, dvorci i gradski muzeji predočavaju kulturno i historijsko naslijeđe pojedinih oblasti.

Knjiga nas nadalje vodi do historijske planine **Rip** koja se oduvijek povezuje sa legendom dolaska Čeha u zemlju. Postala je simbol češke nacije i češke državnosti.

Sve stare češke hronike kazuju priču kako je Čeh, otac nacije, došao sa svojim narodom u zemlju «Češku», gdje nije bilo ranijih doseljenika, već samo bogate šume i divljač, i naselio se ovdje oko planine **Rip**. To je jedna slobodno stojeća bazaltna kupola, okružena Krabčickom ravnicom, a nalazi se između **Roudnice nad Labem** i **Melnika**, u obliku zvana i kacige, a na 456 metara nadmorske visine, vidljiva je izdaleka. Originalnu crkvu na **Ripu** izgradio je Vratislav I. Novu rotundu sa okruglim tornjem izgradio je 1126. godine princ Sobeslav I i posvetio je Svetom Juraju. Od 1962. godine planina i rotunda u romanskom stilu su nacionalni kulturni spomenik. U selima **Rovne** i **Krabčice** ispod **Ripa** svake godine se održava veliki festival na imendan Sv. Juraja.

Prag je glavni grad Češke Republike. Već krajem IX stoljeća princ Borivoj iz dinastije Pšemislovića osnovao je utvrđeno naselje iznad meandra rijeke Vltave – preteču današnjeg Praškog zamka. Ubrzo se naselje sa tržnicom počelo razvijati duž trgovačkog puta koji je vodio na istok, ispod tvrđave, kroz plićak preko Vltave. Nakon izgradnje drugog zamka – Vyšehrada – naselja su počela nicati i na desnoj obali rijeke, a u XIII stoljeću su postala utvrđeni Stari grad. Ispod Praškog zamka nastala je buduća **Mala strana**, a ispred zamka grad Hradčany. Do 1348. godine, kada je Karlo IV osnovao Novi grad, Prag postaje stvarna metropola kršćanskog svijeta. Zahvaćen je naglim građevinskim

IJOS PONESTO...

razvojem: iznad novih domova gradskog stanovništva dizale su se lađe i tornjevi novih crkava. Prag je postao za neko vrijeme sjedište kralja, a kasnije i cara Svetog rimskog carstva, i bio je uistinu veličanstveni, «zlatni» grad «stotinu zvonika».

Prema proročanstvu princeze Libuše, od davnina «njegova slava dosegla je zvijezde».

Kada je romanski i gotski Prag iz vremena Pšemislovića, Luksemburga i Jagelovića ustupio mjesto renesansi XVI stoljeća sa manirizmom rudolfijanske ere, grad je oživljen navalom umjetnika, studenata i alhemičara, privučenih dvorom velikodušnog cara. Zatim je u XVIII stoljeću grad poprimio dostojanstveniji karakter i uzdigao se do neba sa kupolama divnih crkava. Malo je mjesta na svijetu gdje možemo sresti tako mnogo dragulja arhitekture i umjetnosti iz različitih historijskih epoha, kao što to možemo u Pragu, možda zato što su historija Praga i njegove kulturne tradicije bile pod utjecajem nacionalne raznovrsnosti urbane zajednice. Od početka, tu su pored Čeha, živjeli Nijemci i Jevreji. Renesansa i barok su doveli u Češku Italijane, Flamance i druge narode.

Knjiga daje dobar opis Praga, ali preporučuje da njegovu atmosferu svako mora iskusiti iz prve ruke.

Selo Hukvaldy, koje sada obuhvata Rychaltice, leži u dolini potoka Ondrejnice u podnožju **Beskidskih** planina. Surova, ali lijepa oblast Laško, sa svojim osobenim stanovnicima, nošnjama, običajima, tradicijama i prirodnom ljepotom okoline i šuma, inspirisala je mnoge umjetnike. Hukvaldy se povezuje iznad svega sa imenom jednog od njegovih mještana, svjetski poznatim kompozitorom Leošem Janačekom (1854-1928). Kompozitor se često vraćao u Hukvaldy, odmarao ovdje, radio i crpio inspiraciju. U živopisnoj maloj crkvi Svetog Nikole (na slici) u Rychalticama Janaček je često svirao orgulje tokom svojih boravaka u Hukvaldyju nakon 1888. godine. Danas, stanovnici ne samo da cijene svog čuvenog sina, već i poštuju i održavaju starije lokalne tradicije. Na brijegu na kojem se nalazi zamak, održava se poznati festival Svetog Andrije. Jednako svečano je i «Otvaranje zamka» u aprilu. Ljeti, pored Janačekovog festivala u Hukvaldyju, održava se i festival u viteštvu. Lokalne nošnje, pjesme i plesovi, čuvaju se i njeguju u dječijem ansamblu Lašanek u Osnovnoj školi, ansamblu Vjetar mladosti, kao i velikom ansamblu čembala, zvanom Gajdušek.

Sa engleskog prevela Zorica Vaclav

IJOS PONEŠTO...

Illustratori «NADE»

Na samom početku, još jednom treba iskazati zahvalnost «Českoj besedi» na entuzijazu i silnoj želji da prezentira zajedničku baštinu. Samim tim, ova izložba sasvim očigledno predstavlja doprinos prvih čeških doseljenika u ove krajeve, čiji potomci pomno, ali nesebično, čuvaju uspomenu na njih. Istovremeno, to je i začetak moderne likovne umjetnosti u Sarajevu, ali i u Bosni i Hercegovini.

Prilika je to da se, zahvaljujući bogatom fundusu Umjetničke galerije BiH (i to onom dijelu naslijedenom od Zemaljskog muzeja), predstave gotovo svu značajniju ilustratoru časopisa NADA. Nije dakle riječ o izložbi isključivo čeških umjetnika, mada oni i ovdje čine i znatan i značajan dio. Ovakav prikaz učinio mi se logičnijim jer se bavi određenom cjelinom, ali i prirodnijim, jer se češki umjetnici nikada nisu nacionalno izdvajali. A upravo je Nada pružala priliku svim značajnijim imenima tadašnje sarajevske umjetničke scene da objavljaju svoje ilustracije i na taj način, ostvare vlastitu afirmaciju.

Prezentacijom nekih od radova tek je zagrebana problematika ilustratora Nade. Iako se Nada redovno provlačila kroz sve historijske prikaze austrougarskog Sarajeva, do sada su temeljno obrađeni samo književni prilozi. Likovni prilozi, premda često predstavljani kao sami početak moderne umjetnosti u Sarajevu, nikada nisu ozbiljnije i temeljitije analizirani. Sigurno je da ovim ilustracijama treba posvetiti ozbiljniju studiju, pa ova izložba može potaknuti njen početak¹.

Časopis Nada pokrenut je na inicijativu ministra Benjamina Kalaja, a realizacija je povjerena dugogodišnjem glavnom uredniku časopisa Kosti Hoermannu. On će sprovesti u djelo nakanu Vlade da novim časopisom potisne manje listove koji su gotovo redovno određeni nacionalnim predznakom. Nada je trebala u Sarajevo donijeti dašak Zapada, ali istovremeno i odaslati idiličnu sliku Bosne i Hercegovine u svijet. Velika pažnja poklanjana je tehničkoj opremi, pa se pomno biralo mjesto gdje će list biti štampan.

Kako u samom podnaslovu stoji, Nada je od samog početka posvećena «pouci, zabavi i umjetnosti», a namijenjena je uglavnom bogatom i obrazovanom građanstvu. Nastojalo se pisati «narodnim načinom govora, lakom razumijevanju i prikladnom obliku izražavanja misli» (dakle bez germanizama i turcizama). Izlazio je u dva izdanja (latiničnom i ciriličnom) u tiražu od oko 2000 primjeraka.

Crteži i slike koje su bez nekog većeg reda pratile tekstove, trebale su imati uglavnom ilustrativni karakter, bez značajnijih praćenja umjetničkih trendova. Od samog početka, veća pažnja posvećivala se sadržini, a ne stilu, pa je to razlog što se ponekad i značajnija umjetnička imena, u kontekstu Nade, uvijek spominju samo kao «ilustratori». Očito je da se nisu uspjeli oduprijeti strogim zahtjevima naručilaca, a to je ujedno i razlog zbog kojeg su neki autori brzo napuštali saradnju sa ovim listom.

Ne treba previše truda da se primijeti kako su svi ilustratori «stranci», iz različitih krajeva Monarhije. Svi su redom školovani slikari, ali njihovi opusi uglavnom ne prevazilaze okvire akademskog realizma 19. st. Izložba je, nadam se, zgodna prilika da se ovi umjetnici međusobno uporede, ali i promatraju kao neovisni autori, različitih umjetničkih izražaja i afiniteta. Najčešće teme Nade obuhvaćaju idilične pejzaže, gradske panorame, folklorne motive, prizore iz lova, vojne službe, te prizore iz buržoaskog miljea.

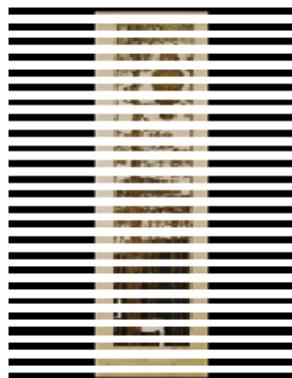
«Četvorka» koju često predstavljaju kao glavne, ili barem najvažnije ilustratore Nade, su braća **Leo i Ewald Arndt, Max Libenvajn i Ivana Kobilca**. (Još uvijek nema čeških slikara, ali ne treba očajavati.) Braća Arndt dolaze iz Drezdena, ali su tamo ostali potpuno nepoznati. Glavni dio njihovog opusa vezan je za balkanske zemlje, i najvećim dijelom dokumentiran na stranicama Nade. Za djela Ewalda Arndta Čeplina zabilježeno je da imaju lirske dopadljive mekoću, dok su djela njegovog brata okarakterizirana sa živim potezom i tehničkom dotjeranošću. Za razliku od njih, Max Libenvajn posjeduje opori samosvojni potez koji odudara od ostalih ilustratora. Njegov izraz je lako prepoznatljiv i najviše se približava duhu secesije. Slovenačka slikarica Ivana Kobilca u Sarajevo dolazi po pozivu i kao već afirmirani

IJOS PONESTO...

umjetnik. Takav status ostvaruje i u Nadi, pa njene slike uglavnom prevazilaze formu ilustracija. Nažalost, njena djela reproducirana u Nadi nisu ostala u Sarajevu.²

Po zastupljenosti ilustracija, za «četvorkom» nimalo ne zaostaje **Ludvig Kuba**, poznati češki slikar i muzikolog, koji u Sarajevu boravi upravo u periodu izlaženja Nade. Gotovo da i nema broja bez njegovih ilustracija, uglavnom pejzaža i panorama koji su nastajali prilikom čestih putovanja po balkanskim zemljama. Među brojnim imenima ističe se **J.V. Mrkvička**, jedan od prvih saradnika, koji nažalost neće dugo objavljivati u ovom časopisu. To je autor koji svoje radove za Nadu šalje iz Bugarske, uglavnom prezentirajući folklorne motive. **Ferdinand Velc**, također je poznat po motivima iz seoskog života, ali i po alegorijskim ilustracijama pjesama. **Jaro Chadima** je po svom izrazu možda najbliži Libenvajnu, odnosno secesiji.

Tu bi otprilike završila priča o češkim umjetnicima koji su predstavljeni na ovoj izložbi. Listajući stranice Nade, pronaći ćemo još umjetnika poput K. Havelke, Panuška, te poznati medaljar Herman Kauth, ali nažalost, njihovi radovi se ne nalaze u fundusu Umjetničke galerije BiH, pa je to osnovni razlog zbog kojeg nisu zastupljeni. Naravno, «češki doprinos» Nadi ne ograničava se samo na ilustratore. Značajan udjel u listu ostavili su Ćiro Truhelka i Vladimir Tetelbah na polju bosanskohercegovačke historiografije i orijentalistike, zatim su tu prevodi iz češke književnosti i sl. Od ostalih saradnika značajno je spomenuti Anu Linker, Aleksandra Dabišu, Tadeuša Ajdukijevića, Franca Rubena i Rudolfa Otenfelda, ali ni njihova djela nisu sačuvana.

Izuvez Ivane Kobilce, autori iz balkanskih zemalja rijetko i sporadično šalju svoje radove za publiciranje u Nadu. Među najpoznatijim treba spomenuti Paju Jovanovića, Otona Ilevkovića, Celestina Medovića, Klementa Crnčića, Emanuela Vidovića i dr. Bosanskohercegovačkih autora, nažalost, još uvijek nema. Posebna pažnja mogla bi se svakako posvetiti i likovnoj kritici koja se može pronaći na stranicama ovog lista. Prema ocjenama nekih istraživača, ona je ipak u većem suglasju sa savremenim evropskim shvatanjima, nego ilustracije.

Nakon devet godina neprekidnog izlaženja, Nada je i dalje zadržala visoku kvalitetu štampe, ali u vizuelnom pogledu, njene ilustratore postepeno zamjenjuju reprodukcije velikih evropskih umjetnika (koje su, zahvaljujući novim tehnologijama, preplavile evropske časopise), i naravno, fotografija. Posljedice su to napretka, i one su bile neminovne. Kao što je postepeno oslabila potreba Nade za ilustratorima, oslabio je i interes publike za Nadom. Krajem 1903. godine, kratkom obaviješću, njen glavni urednik obavještava svoje pretplatnike da list prestaje sa izlaženjem zbog sve manjeg broja pretplatnika. Iako se Nada može tumačiti kao neuspjeli režimski pokušaj da se u Sarajevu pokrene moderan ilustrovani časopis, bez nacionalnih predznaka, njen likovni arhiv predstavlja iznimno važan materijal iz kojeg će se začeti moderna umjetnost u BiH.

Stoga još jednom hvala Českoj besedi!

Ivana Udovičić

¹ O ilustratorima Nade najobimnije se govori u djelima: Ljubica Mladenović, Građansko slikarstvo u BiH u 19. vijeku, VESELIN MASLEŠA, Sarajevo – 1982; Risto Besarović, Iz kulturnog života u Sarajevu pod austrougarskom upravom, VESELIN MASLEŠA, Sarajevo – 1974.

² Ljubica Mladenović, Građansko slikarstvo u BiH u 19. vijeku, VESELIN MASLEŠA, Sarajevo – 1982.

IJOS PONEŠTO...

PROFESOR HACAR, PROJEKTANT NOVE ŽELJEZNIČKE STANICE U SARAJEVU

Već šezdeset godina prolazimo pored i kroz Željezničku stanicu u Sarajevu diveći se njenoj funkcionalnosti i monumentalnosti, a da se ne pitamo ko je taj njen projektant. Gradnja Željezničke stanice je započeta u junu 1947. godine, dvije godine poslije rata, dok su radovi na pruzi Šamac-Sarajevo bili u punom jeku.

Ministarstvo građevina Bosne i Hercegovine projektovanje Željezničke stanice povjerilo je profesoru Visoke tehničke škole u Pragu, prof.dr.Hacaru. Prof. Hacar, sa svojim saradnicima dr.ing.Novačekom i asistentom Bernatom, ponudio je idejno rješenje staničnog postrojenja. Izrada glavnog projekta organizovana je u Zemaljskom preduzeću za projektovanje, pod rukovodstvom ing.Bogdana Stojkova. Ministarstvo građevina BiH podnosi Ministarstvu saobraćaja u Beogradu glavni projekt, sa molbom da se što hitnije pristupi izgradnji Željezničke stanice. Pri reviziji projekta ustanovljeno je da je projekt stanice veoma komplikovan za izvođenje, pa Ministarstvo u Beogradu nije bilo voljno da organizuje izgradnju stanice po projektu Hacara. Predloženo je da se stanična zgrada realizuje na osnovu privremenog projekta. Bojeći se provizornog rješenja, Ministarstvo građevina BiH i Narodni odbor grada Sarajeva nisu se saglasili sa prijedlogom Ministarstva saobraćaja iz Beograda. Oformljena je sekcija za izgradnju Željezničke stanice. Za šefa sekcije postavljen je Sreten Miović, a za tehničkog rukovodioca Lorence Eichberger. Sekcija je na raspolaganje dobila 30 njemačkih ratnih zarobljenika, koji su kao tesari tek završili rad na uskotračnoj pruzi. Rad na glavnoj hali otpočeo je u proljeće 1948. godine nakon geomehaničkih istraživanja. Po nalogu prof. Hacara izrađena je maketa u mjerilu 1:4, na kojoj je vršeno probno opterećenje.

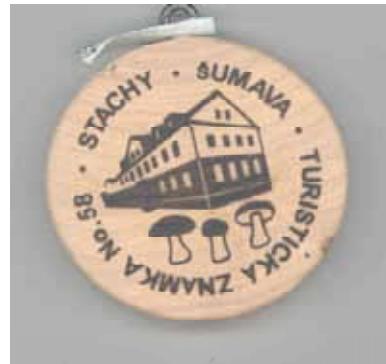
Prof. Hacar je kao projektant idealno riješio lokaciju stanice na dva nivoa. Pod prostor stanice i visina poda hale gotovo su u istoj visini, dok je plato perona i kolosijeka oko 4,5 m viši. Podzemni tuneli kao prilaz kolosijecima, a sa ulaznim stepenicama na pojedine perone, uslovili su jedno cjevovito rješenje. Sa visokim stropom hale, izvedenim od devet armirano-betonskih visećih ljudski, geometrijskog oblika hiperboličkog paraboloida, u kojima su sakrivene i sve dijagonalne zatege bitne za stabilnost objekata, genijalno je riješena arhitektonska cijelina i stabilnost ovog jedinstvenog krova velih raspona.

Polovinom 1948. godine, zbog spora sa Informbiroom, stručnjaci iz Čehoslovačke napustili su Sarajevo.

Nastupila je ozbiljna kriza, koja je uz velike napore savladavana. Na gradilištu nije bilo kranova. Transport betona vršen je uglavnom ručno. U kasnu jesen 1949.godine završeno je betoniranje.

Tomislav Krzyk

TJOŠ PONEŠTO...

UPOZNAJEMO PRADOMOVINU

Davne 1923., Jan (Ivan) Kortus, a ubrzo poslije i njegova familija, dolaze poslom iz Češke u Beograd. Mnogo godina je prošlo od tada, a njihove potomke je život usmjerio na razne strane svijeta. Familija Trkulja nastanjena u Sarajevu, koja nosi svoj dio čeških korijena po Mariji Kortusovoj, Janovoj kćeri, 2006. godine je prvi put posjetila familiju Kortus u Češkoj. Da sve ove godine nisu utjecale na te nevidljive niti koje spajaju potomke Kortusovih, sudi i priložena slika iz Stachy-ja na kojoj su okupljeni članove familije ispred kuće Kortusovih - Ivana Trkulja, Karel Kortus i Dušica Trkulja.

*Ivana Trkulja fam. Kortusova
Član Česke besede Sarajevo
29.03.2007.*

IN MEMORIAM

SJETITE SE NJENOG OSMIJEHA

**JOZEFINA – INICA STOJANOV rođ. FITZE
19. 11. 1946 - 21. 01. 2007.**

ČEST JEJI PAMÁTCE

Revija Češke Republike «SRCE EVROPE» objavila je serijal o češkim kulturnim centrima koji se nalaze po cijelom svijetu. Putujući između Sarajeva, Oslo i Londona, Inica je nalazila vremena da nam svojim prijevodima, koje smo redovno objavljivali u časopisu «Česka beseda», približi njihov rad.

Ne znam da li je ijedan član naše Besede bio tako bogat srdačnošću, dobrom voljom i spremnošću da pomogne, posavjetuje i uradi sve što je potrebno, a s neizbrisivim osmijehom na vedrom licu. I zato mislim, i duboko sam uvjerenja u to, da će se svi koji se sjećaju naše drage INICE – JOZEFINE STOJANOV rođ. FITZE, sami sa sjetom nasmiješiti upravo se sjećajući tog njenog osmijeha i dobrog raspoloženja kojim je obilovala i širila ga oko sebe.

A evo, 21.01.2008. navršava se godina dana kako nas je iznenada napustila, preselila se u svijet vječne radosti, gdje joj je uistinu i mjesto. Istrošila je svoje veliko srce poklanjajući dobrotu i ljubav svima oko sebe, ni ne premišljući hoće li joj to biti uzvraćeno.

Zbogom, još jednom, draga Inice, i hvala za iskreno prijateljstvo koje se danas tako rijetko nalazi. Mi, koji smo imali sreću biti Tvoji prijatelji još od djetinjstva, zadržat ćemo Te u srcu, i u svojim najljepšim i najdražim sjećanjima. A bit ćeš tu i kad čujem «Horo, horo, vysoká jsi», staru češku pjesmicu, koju smo znale zajedno zapjevati, pjesmicu koju si tako voljela jer ju je pjevala i Tvoja mama. Sjetit ću se tada Tvoj zvonkog glasa.

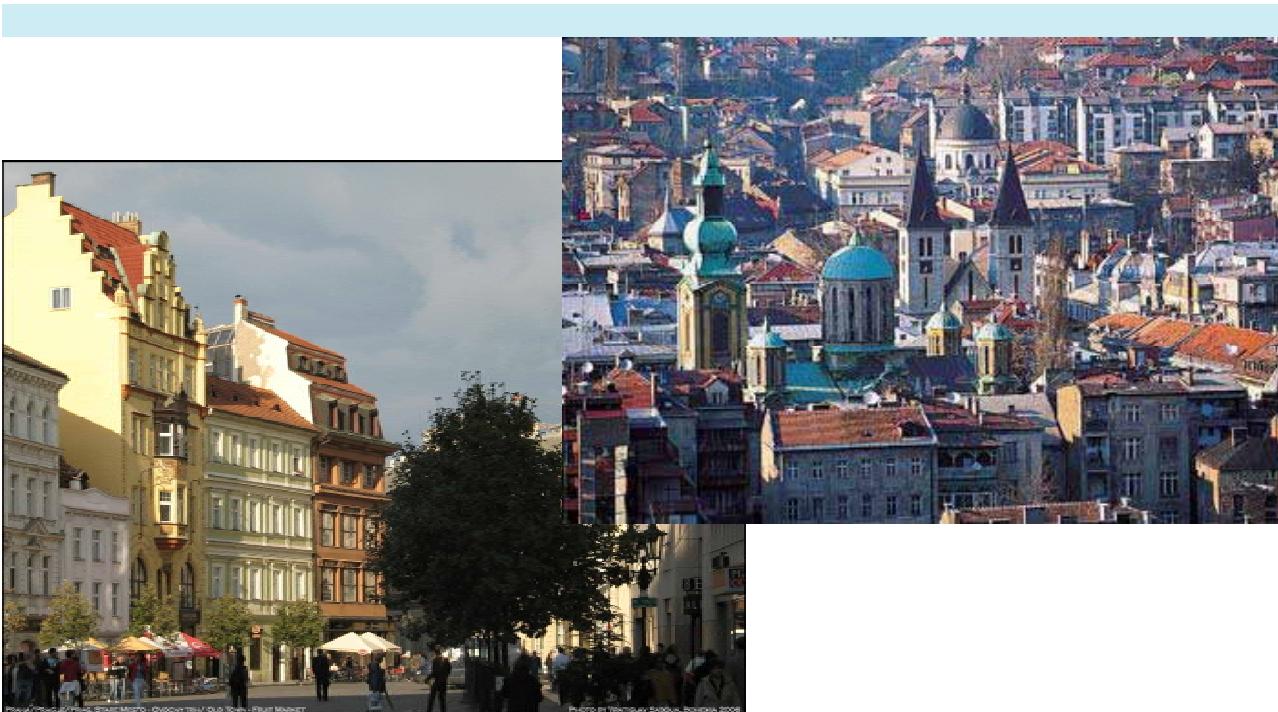
Ima li što ljepše za nekog reći nego to, da je samim svojim bićem unosio vedrinu i radost među ljude, a bila je upravo takva.

Prisjetite li se kada naše drage Inice, sjetite se njenog osmijeha.

Branka Hrzková

Planirane aktivnosti Udruženja za 2008. godinu

- **Kurs češkog jezika za studente i ostale zainteresovane izvan Udruženja**
- **Radno druženje članova Udruženja – Informator 2/2007**
- **Časopis Godišnjak 2007.**
- **Izlet na destinaciju po dogovoru članova Udruženja**
- **Uspostavljanje saradanje sa opština Centar Sarajevo i Novi Grad Sarajevo**
- **Peti susreti prijateljstva**
- **Informator br. 1/2008**
- **Izborna Skupština**
- **Turističko putovanje u Prag**
- **Proslava povodom Dana sv. Václava**
- **Blagdansko druženje – Božić i Nova godina**
- **Aktivnosti oko sanacije spomenika**

česká beseda

Časopis Udruženja građana češkog porijekla Sarajevo

Uredništvo: Branka Hrzek, Gordana Frimel, Anna Bašić i Jovanka Manzalović Šalaka.

Glavni i odgovorni urednik: Branka Hrzek

U skladu sa zakonom o javnom informisanju časopis je upisan u evidenciju javnih glasila u Uredu za informisanje Vlade Federacije BiH pod rednim brojem 877.

Adresa redakcije: Sarajevo, Odobašina 5, tel. +387 33 668 551

Financirano od MZVČR – OKKV i sponzorstvo.

Žiro račun: UPI banka Sarajevo **1549995000514371**

Časopis izlazi godišnje, fotografije i dokumenti se vraćaju.

Lektor: Gordana Frimel; **DTP:** Dario Paljević

Štampa: Glob Line doo Sarajevo; za štampariju Zlatko Šoše.

Fotografije: Jovanka Manzalović Šalaka, Leona Sabolek, Emilija Bašić, Jadranka Šuster, Edo Joldaš i Senka i Igor Sivjakov.

E-mail: ceska_beseda_sa@yahoo.com; **internet:** www.ceskabesedasa.ba

Božične i Novogodišnje praznike čestitali su nam

Seasons Greetings and Best Wishes

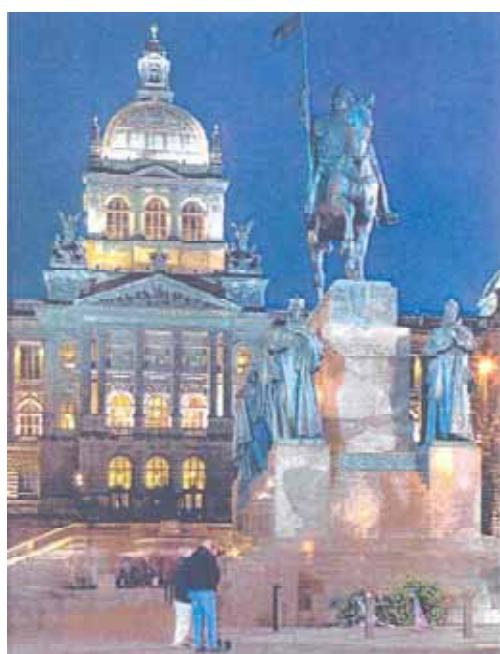
Jiří Kuděla

Ambassador of the Czech Republic

Svečné Vánoce a šťastný Nový rok
Bлагодарим Вам за приятную и
задорную встречу, а новогоднюю
использую для послания
желания.

Slovensko keltingo dražstvo
Časťačky

VESELÉ VÁNOCE A ŠŤASTNÝ NOVÝ ROK

Zahvaljujúci se na dosudovoňajšej
súrodnej želime Vám sretne
nastupajúce prázdnice a uspôsobu
novú 2008. godinu

*Česko Slovjanoludske
prof. Vladimír Bláha*

